

ABANDONMENT – An juon eo jinen ak jemān ak ri-lale im ri-kōjparoke juon ajri joḷok im iloḷ jān ajri eo ilo an ejjelok juon eo ej kōjparoke, lale, naajdiki im bōk an aikuj, ak jako iturin ajri eo iumwin juon kōtaan eo eḷap an aitok. Barāinwōt, an juon ri-pālele joḷok im etal jān armej eo pāleen ilo an wōr an lōmḡnak in kōjemḷok pālele eo ak pād eo ikōtaerro. Jojoḷāār.

ABATEMENT OF ACTION – Juon keej eo im eḡoj joḷoke ak kōjemḷoke.

ABSTRACT – Juon kōkkadudu in juon jermal ak wāween eo eḷapḷok, eo im ilowaan ej pād meḷeḷe eo an jermal eo eḷapḷok ie.

ABSTRACT OF RECORD – Juon kadu in ak kōkkadudu in meḷeḷe ko kōn keej ko im loi ilo rekoot ko.

ABSTRACT OF TITLE – Juon kōkkadudu in meḷeḷe ko an aolep *official record* ko im peba ko eḡoj rekoote im rej jelōt taitōḷ ak maroñ ko ñan juon jikin ak bwidej, im meḷeḷe kein remaroñ doori ekkar ñan lōta ko āinwōt ABC, raan ko raar kadelōñi ie ak bar kain laajrak ko jet.

ACCESSORY – Juon eo ej jipañ bar juon armej ak leḷok kuḡaan ilo kōmḡmane juon jorrāan ak bōd.

ACCOMPLICE – Juon eo ej, ilo an wōr an jelā, kōmḡmane jān kāālōt im kōḡnaan eo an make, im wōr wōt an kar baj lōmḡnak in kōmḡmane, kobaḷok ippān bar juon armej eo im ej kōmḡmane juon jorrāan ak bōd.

ACCORD – Juon bōrokuk eo eḡoj an kumi ko ilo juon keej errā kake, eo im enaaj

bōbrae an bar delōñtok ejja abḡoḡo eo wōt tokālik.

ACCORD AND SATISFACTION – Juon wāween eo kōjerbale ñan joḷok juon *claim* ekkar ñan koḡ eo ikōtaan kumi ko ñan leḷok im bōk juon men eo jān doon āinwōt ñan kōjemḷok *claim* ak abḡoḡo eo.

ACCUSATION – Juon eḡo eo eḡoj lukkuun kadelōñe ḡae juon armej, kōn meḷeḷe eo ak ikijjen wōt an kar bōk kuḡaan ilo ak kōmḡmane juon jorrāan ak bōd eo ewōr kaje ḡae.

ACCUSED – Āt eo kōjerbale ñan juon ri-jumae abḡoḡo ilo juon *criminal* keej ak keej ko ḡae ro im rej kōmḡman jorrāan ak bōd.

ACKNOWLEDGMENT – 1. Juon naan ak meḷeḷe eo juon ej kwaḷok ñan kaḡool ak kwaḷok ke ewōr an eddo. 2. Naan ak meḷeḷe eo ekadu im rej door ilo jemḷokin *legal* peba ko ak peba in kien ko ñan kaḡool ke eḡoj kar jaini im kaḡooli.

ACQUIT – Wāween eo ej kōmḡman iumwin kien ñan kwaḷok im ba ke ejjelok ruōn juon armej eo im eḡoj kar eḡoik ruōn kōn juon jorrāan ak bōd.

ACQUITTAL – Ilo kakien ko ñan *criminal* keej ko, ej jemḷok eo im ej kwaḷok im ba ke ejjelok ruōn armej eo im eḡoj kar eḡoik ruōn kōn juon jorrāan ak bōd. Ilo kakien ko ñan keej in kooḡtōreak ko, ej kōroḷḷok, joḷok ak kōtḷok juon armej jān juon an kar eddo, ḡuri ak kuḡaan.

ACTION – Keej, unin abḡoḡo, bōk, ak abḡoḡo eo iakwāālāl kake iḡaan juon jikin ekajet.

ADJUDICATE – Ekajete juon men ñan an wōr juon jemļok ak alikkar.

ADJUDICATION – Kwaļok ak leļok juon jemļok ak alikkar.

ADMINISTRATOR – 1. Juon eo im ej lale im bōk eddoin men ko m̄weien juon armej eo emōj an mij ak eaar jab kōmman an kallimur. 2. Juon wōpija in mōn ekajet eo.

ADMISSIBLE – Juon men eo ekkar im jimwe bwe en wōr an mōn ekajet eo lōmņak kake im watōke ilo an kōmmane jemļok eo an.

ADMISSIBLE EVIDENCE – Kaṁool ko im ekkar ñan kakien rejimwe im jejjet ñan an juon jakimaantak ainwōt kein kaṁool ilo juon iien ekajet an juon keej in *civil* ak *criminal*.

ADMISSION – Naan ak meļeļe ko juon armej ej make kwaļoki jān kāālōt im kōṅaan eo an make im ba ke mool ke ewōr jet men ko ak meļeļe ko im rej kaṁool meļeļe ko an kumi eo juon.

ADMONISH – Kapilōk, rōjañ, ak kakkōl. Ñan waan joñak, mōn ekajet eo emaroñ rōjañ ak kakkōl loār ro kōn jermal ko aer im rej jab jimwe ak emman.

ADOPTION – Bōk juon ajri eo nejin bar juon armej im kadeloñļok ilo baamle eo an armej eo ej bōke im leļok ñane aolep jimwe, maroñ, im eddo ko an juon ajri ak ri-jelōt ainwōt juon eo lukkuun kobban lojien.

ADVERSARY SYSTEM – Wāween ak kilen ekajet eo rej kōjerbale ilo U.S. im laļ ko jet. *System* ak kilen jermal in ej pedped

wōt ioon tōmak in ke wāween eo emmantata ñan pukot im jeļā ewi wōt lukkuun mool eo ej ñan leļok ak kōtļok ñan kumi ko jān doon iien ñan aer maroñ jakimaantak im ejaaki kaṁool ko aer, im ñan etali kaṁool ko aer jān doon ilo aer kajitōkin ri-kaṁool ro aer

jimor. Aolepān wāween kein rej kōmmani ekkar ñan kakien ko emōj aer kar ejaak im rej kwaļok kilen ak rule ko ñan limaantak imaan juon jāj ak juri eo ejjeļok an jep ak kalijekļok.

AFFIANT – Juon armej eo ej kōmmane im jaini juon *affidavit* ak peba in naan in kaṁool.

AFFIDAVIT – Juon naan in kaṁool eo ilo jeje im juon armej ej kōmmane im jaini ilo an kallimur in kōnono mool im kaṁool meļeļe ko ilowaan peba eo imaan juon *notary public* ak juon armej eo ewōr an maroñ iumwin kakien ñan leļok kallimur ñan kōnono mool ñan bar juon armej. Ñan waan joñak, ilo *criminal* keej ko, *affidavit* ko ak peba in naan in kaṁool ko ekkā wōt an bwilijmāāñ ro kōjerbali ilo aer kajjioñ kaju būruon mōn ekajet eo ke ekkar an kōtļok bwe ren kalbuuji juon armej ak etale im kappok men ilo juon jikin. Ilo *civil* keej ko, peba ipartyn naan in kaṁool ko an ri-kaṁool ro ekkā wōt aer kōjerbali ñan jipañ im rielok kajjitōk ko ñan juon *summary judgment* (lale meļeļe eo an *summary judgment*).

AFFIRMATIVE DEFENSE – Wāween eo juon *defendant* ak ri-juṁae abñōñō, ilo an jab kariab ak juṁae meļeļe ko ṅae, ej kōmmane ñan lemaantak bar jet kain wāween jojomar ko ainwōt bwe ebwebwe ak

ewōr an nañinmej in kōmālij, bwe eaar kōmmane men eo ear kōmmane ñan an lōmooren e make jān jorrān, ak bwe ewōr jet ro an kien raar kōmman bwe en kar kōmmane jorrān ak bōd eo ñan an kajjioñ kōjoor e make jān eddo ko remaroñ doori ioon iumwin kakien ko ikijjien *civil* ak *criminal* keej.

AFFIRMED – Ilo wāween jermal ko an mōn ekajet ko an *appeal*, naan in ej melele in bwe mōn ekajet eo an *appeal* ej ba bwe ejimwe im ej errā ippān kar jemlok eo an mōn ekajet eo im ear roñjake ak ekajete keej eo.

AGENT – Juon armej eo im ewōr an maroñ in makūtkūt ilo etan bar juon armej.

AGGRAVATED ASSAULT – Juon kajjioñ eo ñan kōmman jet jorrān ko rōllap ñan ānbwinnin bar juon armej ak baj itok wōt in kar kōmmane, ilo an armej eo wōr an jelā kōn ta eo ej kōmmane ak ilo an ejjelok an armej eo kea kōn jorrān ko enaaj kōmmani, ak juon kajjioñ eo ñan kōmman ak baj itok wōt in kar kōmmane, ilo an armej eo wōr an jelā kōn ta eo ej kōmmane, jorrān ko ñan ānbwinnin bar juon armej kōn juon kein ire eo ekauwōtata.

AGGRAVATED BATTERY – Wāween an juon armej kōjermal kajoor ko rej jab jimwe im jejjet iumwin kien ñae bar juon armej ilo an kōjermal jet wāween ko ej jab aolep ien armej ej kōmmani im rōllap ñae bar juon āinwōt kōjermal juon kein ire eo ekauwōtata.

AGGRAVATING FACTORS – Jabdewōt wāween ko im rej ekejjelok wōt ippān wāween an kar juon armej kōmmane juon jorrān ak bōd eo im ej kōlaplok ak kōmman bwe en laplok joñan jorrān ak bōd eo, ak

kakkobabalok ak kōlaplok jorrān ko rej walok.

AGREED STATEMENT OF FACTS – Juon naan ak melele eo im ej kōllaajrak aolepān melele ko emōj an party ko errā ippān doon kaki ke rōmool im jimwe, ko im remaroñ wōnmaanlok ñan *court* eo ñan an maroñ kōmmane juon an alikkar.

AGREEMENT – Juon melele ak juon lōmnak eo ñan kōmmane juon men eo im ej ikōtaan ruo ak elōñlok jān ruo kumi ko. Peba eo ak wāween ko jet im ej kaool juon koñ rot in.

AID AND ABET – Jipañ, rejetaok ak kapidodoiklok im jipañlok bwe en maroñ kōmman im walok juon jorrān ak bōd.

ALFORD PLEA – Wāween uwaak eo an juon *defendant* ak ri-jumae abñōñō eo im ej uwaak im make ba ke ewōr ruon, eo im ilo an *defendant* eo ak ri-jumae abñōñō eo kōmmane ej jab kaool ke

ear lukkuun kōmmane jorrān eo ak bōd eo bōtaab ej errā wōt ke ebwe kaool ko ippān kien ñan an *court* maroñ lo ruon; wāween in ekkā wōt an juon *defendant* ak ri-jumae abñōñō kōmmane ñan kajjioñ ko ak le jān kaje ko remaroñ kar laplok.

ALIBI – Wāween jojomar eo im armej eo im emōj enoik ruon ej kōjerbale ñan an kwaok im ba bwe eaar pād ilo bar juon jikin ilo tōre eo im ear walok jorrān eo ak bōd eo enoik ruon kake.

ALIMONY – *Allowance* ak dettan eo mōn ekajet eo ej *order* e ak karōke bwe leo ak lio en kōllāiklok ñan armej eo pāleen āinwōt

kein an mour im bōk an aikuj ilo tōre eo ej jepel ak jab pād ippān armej eo pāleen, im kōttar wōt an wōr juon kajjitōk ñan *divorce* ak jepel, ak jepel aerro *divorce* ak jepel.

ALLEGATION – Melele ko an juon kumi eo ilo juon keej im ej kōlaajrak ak kwaḷok ta ko ej lōmṇak in naaj lemaantak an kaṃool ikijjier.

ALLEGE – Ñan kwaḷok, lemaantak, ba, wōnmaañḷok kake, ña ruon ak jakemaantak ñae. Ñan kwaḷok juon melele.

ALLEGED – Ba ke eṃool juon men āinwōt kōmeleleiki, ak juon armej eo eṃōj eṃok ruōn bōtaab ejañin dedeḷok ekajete imaan mōn ekajet eo.

ALLOCUTION – Naan eo an juon *defendant* ak ri-juṃae abṇōṇō im ej kwaḷok imaan *court* ñan an mōn ekajet eo lōmṇak kake im watōke ilo iien eo ej kōmṃane jemḷok eo an.

ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION (ADR) – Bar juon wāween eo ak wāween ko jet kumi ko rej kōmṃani ñan aer tōpar juon koṇ ikijjien bōk ak abṇōṇō eo ikōtaer ak ñan tōpar juon jemḷok in bōk ak abṇōṇō eo ikōtaer ilo an ejjelok juon iien lukkuun ekajet eo ej kōmṃan.

AMEND – Ñan jāniji, kajimwe, ukōte, kōkṃanṃañḷok, ak ikūrḷok jekjekin.

AMENDMENT – Kajjimwe eo ñan juon bōd eo eṃōj an kumi ko errā ippān doon kake im kaṃoole ke ear waḷok ilo wāween jermal ko.

ANNOTATION – Juon melele eo ilo tu kadu ak kōmelele eo kōn kar jemḷok ko an keej ko moktaḷok, kakien ko, im *rule* ak kien ko rej kōmeleleik kar ta melele eo ilo iien eo.

ANNUAL REVIEW – Etale ko mōn ekajet eo ej kōmṃani ilo kajjojo iiō ko, ekkā wōt ilo keej ko an ajri ro im iiō ko aer rōle ilaḷ, ñan lale eḷaññe ajiri eo ej aikuj pād maañḷok wōt iumwin karōk ko an mōn ekajet eo ak eḷaññe ekkar bwe ren door ilo juon jikin.

ANSWER – Uwaak eo jān ri-juṃae abṇōṇō ñan melele ko an ri-abṇōṇō eo ilo *complaint* ak peba in abṇōṇō eo an. Juon uwaak eo ej uwaak melele ñan melele, eoon ñan eoon ilo juon abṇōṇō.

APPEAL – Juon kajjitōk eo im ej wōnmaantak jān juon iaan kumi ko ilo kar juon keej ālikin ekajet eo aer ñan kajjitōkḷok ippān bar juon mōn ekajet eo (ekkā wōt mōn ekajet eo ej roñjake *appeal* ko) bwe en kwaḷok juon alikkar eḷaññe ear jimwe im jejjet wāween an kar mōn ekajet eo im eaar roñjake keej eo kōmṃane ekajet eo an.

APPEARANCE – Itok im jādetok imaan juon mōn ekajet āinwōt juon iaan kumi ko ak āinwōt juon armej eo im ewōr an jimwe ak itok-limo, ak āinwōt juon loār eo im ej jermal ñan juon iaan kumi ko ak juon eo ewōr an itok-limo.

APPELLANT – Kumi eo ak armej eo ilo kar juon keej im ej kajjitōk kōn juon jemḷok eo āliktata.

APPELLATE COURT – Juon mōn ekajet eo im ewōr an maroñ roñjaki *appeal* ko im

etale wāween kar jermal ko an mōn ekajet eo ear ekajete keej eo.

APPELLATE JURISDICTION – *Appellate court* eo ak mōn ekajet eo an *appeal* im ewōr an maroñ in etali im ukot jemlōk ko an juon mōn ekajet eo ilallōk.

APPELLEE – Armej eo im rej *appeal* nae. Jet iien rej nae etan *respondent*.

ARBITRATION – Kōmṁmakūtłōk ak lełōk juon bōk ak abñōñō ñan bar juon armej eo im ejjelōk an jep ak kalijekłōk nae jabdewōt iaan kumi ko ilo juon keej im ej kālōt in kumi ko jimor, ro im emōj aer kar errā imaanłōk ke renaaj loor jemlōk eo an armej eo im enaaj kōmṁmane im lełōk ñan er ālikin an roñjake aolep melele ko an kumi ko jimor.

ARGUMENT – Naan ko an loār ro ñan jāj ro ak juri ro im rej kwalōki ñan aer kōmeleleik keej ko aer ak melele ko aer kōn kakien ko.

ARRAIGN – Iien roñjake eo im juon *defendant* ak juon eo im emōj eñōik ruōn ej itok imaan mōn ekajet eo ñan an roñjake ta jorrāan ak bōd ko rej eñōik ruōn kaki im ñan an kadelōñ uwaak eo an ełaññe ebōd, ej jab bōd, ak ełaññe ej jab jumae ak kariab jorrāan ak bōd eo/ko eñōik ruōn kake.

ARRAIGNMENT – Iien roñjake eo im juon armej eo im emōj eñōik ruōn kōn juon jorrāan ak bōd ej jādetok imaan mōn ekajet eo ñan an kwalōk uwaak eo an ñan melele ko rej eñōik ruōn kake ilo peba in *indictment* ak *information* eo, ak peba eo im emōj kadelōñtok im ej kwalōk im kōmeleleik ta

jorrāan ak bōd ko eñōik ruon armej eo kaki. (Lale melele in *Initial Appearance*.)

ARREST – Bōk anemkwōj in makūtūt eo jān juon armej ekkar ñan wāween ko emōj na wāweer kōn kakien.

ARSON – Tile bar juon armej ak mweo imōn bar juon armej ak juon jikin jermal an jabdewōt armej ilo an kar wōr an kōṁnaan kōmṁmane wāween eo ñan kōkkure.

ASSAULT – Jabdewōt wāween kajjioñ ko ak wāween kamijak ko me juon armej ej itōn naaj kōmṁmani ñan ānbwinnin bar juon armej, eo im ej kōmṁmane jān kālōt in kōṁnaan eo an make, ilo iien eo ej alikkar an wōr an armej eo maroñ in kōmṁmane jorrāan eo, im jabdewōt wāween makūtūt ko jet im remaroñ kōmṁman menin an juon armej eo im jorrāan eo ej walōk ñane wōr an mijak ak wōr an kōtmāne ilo tōre eo ke ewōr jorrāan eo ej itōn walōk ñane.

ASSAULT WITH A DEADLY WEAPON – Juon kajjioñ eo ñan kōkkure im kōmetak ānbwinnin bar juon armej, eo im ilo wāween kōmṁmane ej kaalikkare ke ear wōr lōmṁnak ko ñan kōmṁman jorrāan ko rōllap ilo wāween kar kōjermal juon kein ire eo ekauwōtata ñan kōkkure im kōmetak armej eo ilo an ejjelōk juon un eo ekkar.

ASSAULT, AGGRAVATED – Juon kajjioñ eo ñan kōkkure im kōmetak ānbwinnin bar juon armej eo im armej eo ej kōmṁmane ej kōmṁmane ilo an wōr an lōmṁnak ak kōttōpar bwe en bar walōk jet kain jorrāan ko rōllapłōk ñan armej eo ej kōkkure.

ASSIGNEE – Armej eo im juon bar armej ej kōmṁmakūt im lełōk jimwe ko ñane ion jet

men ko, ak juon armej eo juon bar armej ej kōmaroñe.

ASSUMPTION AT RISK – Ilo kakien ko ikijjien keej in *tort* ko, ej jojomar eo ñan abñōñō eo ikijjien jorrāan ko raar waļok ñan ānbwinnin bar juon armej.

AT ISSUE – Kōttan eo ilo juon *lawsuit* ak keej im ri-abñōñō eo ak kumi eo im ej abñōñō emōj an kwaļok ta eo ej abñōñō kake im *side* eo juon ak kumi eo juon emōj an kōmman an uwaak im kariab meļeļe ko an kumi eo juon im kiiō keej eo ej pojak ñan an ekajet.

ATTACHMENT – Bōk men ko mweien juon armej im kōpellok muri ko an kaki im emōj an mōn ekajet eo kaalikkari.

ATTEMPT – Juon kajjioñ ak kōttōpar eo ñan kōmmane juon jermal ak juon jorrāan ak bōd, eo im emōj kar lōmñake im peeke bōtaab raar jab lukkuun kōmmane.

ATTEST – Ñan kaṃoole juon men; ñan ba ke emool juon men ak bwe juon men ej lukkuun mool in men eo.

ATTORNEY – *Attorney at law*, juon loār ak *counselor at law*.

ATTORNEY OF RECORD – Loār eo im ej jermal ñan im kōnono ilo etan juon kumi, eo im tōllōkin bwe en ilok aolep peba ko jānñōn ekajet eo ak kumi ko jet ñane.

ATTORNEY-AT-LAW – Juon armej eo im ej jipañ im jermal ñan bar juon armej āinwōt juon an loār, koñjel, ak juon an *agent* ak ri-jermal eo im ej kōjerbale ñan an kōpooj, lale, im ekajete keej ko an ilo mōn ekajet eo.

ATTORNEY-IN-FACT – Juon armej eo (ej jab lukkuun aikuj bwe en loār) emōj an bar juon armej kōmaroñe bwe en maķūtkūt ilo etan ñan an kōmmane jet jermal ko, ak juon jermal eo emōj kaalikkare, ak ñan an kōmmani jermal ko jet ekkā an juon kōmmani im rej jab ikijjien kakien. Maroñ rot in ej kōmman im ilok ilo jeje, na etan *letter of attorney*, ak āt eo juon ekkā wōt kōjerbale ej *power of attorney*.

AUTHENTICATE – Leļok maroñ ak kaṃool ko iumwin kakien ñan kwaļok im kaalikkar ke juon kakien, rekoot, ak jabdewōt men ko jet ilo jeje reṃool ak mool in.

AUTO TAMPERING – Kōmadmōd ak kōmman ko ñan juon waan ettōr eo, ak *part* ak mōttan ko an ānbwinnin wa eo, im juon armej ej kōmmani ñane ñan juon un ak kōttōpar.

BAIL – Jāan ak joortoklik ko jet (āinwōt *bail bond* ko) im armej ej liļok ñan mōn ekajet eo ñan an mōn ekajet eo kōtļok bwe juon armej en jab pād ilowaan kalbuuj ilo kōtaan eo ej kōttar ekajet eo an, im ñan kōmman bwe armej eo en naaj jāde imaan mōn ekajet eo ilo iien eo ekkar bwe en jāde.

BAIL BOND – Juon men eo ak eddo im juon armej eo im emōj eņoik ruon kōn juon jorrāan ak bōd ej jaini āinwōt juon kallimur ke enaaj pād ilo iien ekajet eo an. Eddo in ej jaini ej meļeļeen bwe armej eo emaroñ luuji jāan ko, ak kōmman bwe en jab roļļok jāan ko an eļañne ejab make jāde ilo iien ekajet eo an. Elōñ wōt iien rej na etan menin *bond*.

BAIL BONDSMAN – Armej eo im ej e eo renaaj kaṃuriki ñan an kōļļaik *bond* eo ñan

an *defendant* ak ri-jumae abñōñō eo diwōj jān kalbuuj.

BAIL FORFEITURE – Kain *bail* ak joortoklik rot en im mōn ekajet eo ej bōke im jab kōroq̄llok itok wōt jān jab ļoori karōk eo/ko an mōn ekajet eo.

BAIL REVIEW – Iien roñjake eo kōmmane ñan bar etale joñan *bail* ak kar dettan eo mōn ekajet eo eaar karōke moktaļok ñan an kar *defendant* eo kōļļāiki bwe en maroñ jab pād ilowaan kalbuuj.

BAILIFF – Juon wōpija ak ri-jerbal an mōn ekajet eo im ej bōk eddoin lale bwe iien roñjake ko an mōn ekajet eo ren emman im jokkun wōt juon aer wōnmaanļok, im barāinwōt lale im bōk eddoin juri eo.

BANKRUPT – Ej kōnono kōn kakien ko im jermal ak roñjake ko an mōn ekajet eo im rejelōt armej ak peeñej ko im rej jab maroñ kōļļāik muri ko aer im rej kajjitōkļok jipañ ippān mōn ekajet eo bwe en jipañ er kōmmane juon ijino eo ekāāl. Iumwin kōjparok eo an *bankruptcy court* ko, ri-muri ro remaroñ kōroq̄llok er ak “joļok” muri ko aer, bōlen ilo aer kōļļā wōt jidikin kajjojo muri ko. *Bankruptcy judge* ro rej āj ro im rej jijōt im roñjake keej kein. Armej eo emuri rej ña etan *debtor* ak ri-muri, im armej ak kompani ko emuri ñaner rej ña etaer *creditor* ak ri-kammuriri.

BAR – 1. Ilo bwebwenato, ej aļal eo im ej kōjepel ijo jikin ri-alwōj ro jān ijo jāj ro, ļoār ro, im ro jet im rej bōk kuñaer ilo ekajet eo rej pād ie. 2. Meļeļe eo im elōñ wōt armej kake bwe ej etan doulul eo an ļoār ro.

BAR EXAMINATION – Juon teej eo im aolep ro rej lōmņak in jermal āinwōt ļoār rej aikuj in bōke ñan aer maroñ wōr aer *license* ak mālim in jermal rot in.

BATTERED CHILD SYNDROME (B.C.S.) – Jekjek eo an ānbwinnin juon ajri, eo im ej kaalikkarļok ke emaroñ wōr jorrāan ko ñan loan ak likin ānbwinnin ajri eo itok wōt jān kōmman ko an jinen ak jemān, ak armej eo im ej lale im bōk eddoin.

BATTERY – Jibwe ak uññūr bar juon armej ilo juon wāween eo enaaj kōmman inepata ak kabñōñō ñan armej eo, ak kōjerbal kajoor ioon juon armej ilo an ejjeļok mālim jān armej eo.

BATTERY, SPOUSAL – Jibwe ak uññūr armej eo pāleen ilo juon wāween eo enaaj kōmman inepata ak kabñōñō ñan armej eo pāleen, ak kōjerbal kajoor ioon armej eo pāleen ilo an ejjeļok mālim jān armej eo pāleen. Lale meļeļe eo an *battery*.

BENCH – Jea eo an jāj eo im ej jijjet ioon ilo iien ekajet ko.

BENCH CONFERENCE – Juon kōnono eo, emaroñ delōñ ak jab delōñ ilo rekoot, ijo imaan ippān jāj eo im ej kōmman ikōtaan jāj eo im ļoār ro wōt, ijo im juri eo ej jab maroñ roñ ta ko rej kōnono kaki.

BENCH TRIAL – Kain ekajet rot ko im rej jab kōmman imaan juon juri ak rej kōmman imaan jāj ro, im jāj ro rej kōmmane jemļok eo.

BENCH WARRANT – Juon *order* ak karōk jān juon jāj ñan kalbuuji juon armej.

BENEFICIARY – Juon armej eo eṃōj kwaḷok etan ke enaaj e eo ej ri-jolōt ilo juon kallimur. Ilo keej ko im rejelōt jāān, im juon bar armej ej lali im kōjparoki ñan armej eo an, ej armej eo im rej kōjparok jāān eo ñane.

BEQUEATH – Leḷok juon jolōt ñan juon bar armej ilo kallimur.

BEQUESTS – Jolōt ko rej ilok ilo kallimur.

BEST EVIDENCE – Kaṃool ko raaurok tata; kaṃool ko rōṃmantata im rajoñakaalikkartata. Kaṃool ko rej jab delōñ ilo meḷeḷe in rej ṇa etaer *secondary* ak ko ilaḷḷok. Āinwōt ba ak waan joñak, juon lōta eo im ej lukkuun lōta eo raar je ej kaṃool eo emontata, im juon eo ej *photocopy* ej *secondary* ak ilaḷḷok.

BEYOND A REASONABLE DOUBT – Joñak eo ilo *criminal* keej ko im ej kōṃṃan bwe juon juri en aikuj in ju būruon ilo juon loḷātāt eo eṃṃan im jimwe ke aolep wāween ko rej juraake jorrāān ak bōd eo eṃōj an ri-kinaakḷok eo kaṃooli. Kain joñak in ej jab aikuj bwe en wōr kaṃoolo ñan joñanen enaaj joḷok aolep pere wōtōmjej, bōtaab ej aikuj wōt bwe kaṃool ko ren lukkuun alikkar

ñan aer maroñ kōṃṃakūt ak joḷok pere ko rōkkar bwe ren pād ilo kōḷmānḷokjeṇ ko an kajjojo armej.

BIAS – Juon lōmṃak ak alikkar eo eṃōj an dedeḷok an kar baj pād wōt ippān juon armej eo im ej kōṃṃane im kwaḷok ta jemḷok eo, eo im emaroñ jelōt wāween an kōṃṃane im kwaḷok jemḷok eo an.

BIFURCATE – Wāween kōjenolok unin kōnono ko jān doon im jerbali, āinwōt kajjitōk ko ruo ikijjien eḷañne ebōd ak ej jab bōd juon armej, im eddo ko an juon ilo keej in *criminal* ko ilo iien roñjake eo, ak kajjitōk ko ruo ilo *civil* keej kōn eḷañne ekkar bwe juon armej en kōḷḷā oṇean jorrāān ak ṃuri ko im dettan jorrāān ak ṃuri eo aikuj kōḷḷā oṇean.

BIND OVER – Ñan ba bwe juon armej ej wōnṃaanḷok wōt ñan ekajet ilo an kōḷḷā *bail* ak joortoklik ak pād ilowaan kalbuuj. Eḷañne juon jāj eo im ej kōṃṃane roñjake eo enaaj lo ke ewōr unin tōmak bwe armej eo eṇok ruōn eaar kōṃṃane jorrāān ak bōd eo eṇok ruōn kake, jāj eo enaaj ba bwe armej eo ej wōnṃaanḷok wōt ñan ekajet, ekkā wōt ālikin an karōk juon dettan *bail* eo ñan an armej eo naaj jāde iṃaan ṃōn ekajet eo ilo iien ekajet eo.

BRANDISHING A WEAPON – Wāween kwaḷok juon kein ire ñan bar juon armej, ekkā wōt an juon bwilijmāān ak armej eo kōṃṃane jorrāān ak bōd eo ñane.

BREACH – Rupe ak eḷḷā ioon juon kien, jimwe, eddo, ak ijo kuṇaan juon ilo wāween an juon kōṃṃane juon men ak likjab in kōṃṃane juon men.

BREAKING AND ENTERING – Rupe im delōñe iṃōn jokwe eo an bar juon armej ilo boñ ilo an wōr an lōmṃak in kōṃṃane juon jorrāān ak bōd ilowaan ṃweo.

BRIBE – Juon menin leḷok, ej jab aikuj bwe en wōr wōt aorōkin ilo jāān, leḷok ilo an wōr lōmṃak in kipel ak kareel wāween ṃakūtūt ak jerbali ko an armej eo ej ilok menin leḷok eo ñane.

CHALLENGE FOR CAUSE – Juṃae an juon jijjet ilo juri kōn juon un eo naaj aikuṃ ṃōṃ kaalikkare (ekkā wōt kōn un ko ikijjien jep ak kalijeklōk ippān ak ṃae juon iaan kumi ko ilo keej eo). Jāj eo ewōr an maroñ in jab roñjake juṃae eo. Menin eoktak jān men eo rej ṃa etan *peremptory challenge*.

CHALLENGE TO THE ARRAY – Kajjitōkin eṃaññe ekkar bwe aolepān jury eo ren jijōt, ekkā wōt kōn un ko eṃaññe enaaj wōr jep ak ikijjien jet bōd in jermal ko ilo wāween kar kūrtoṃ juri eo.

CHAMBERS – Wōpij eo an jāj eo. Juon roñjake eo ej kōṃṃan ilowaan wōpij eo an jāj eo ej kōṃṃan ilo an jab pād juri eo ak aolep armej.

CHANGE OF VENUE – Kōṃṃakūt roñjake eo an keej eo (ak juon *criminal* keej) ṃan bar juon jikin.

CHARACTER EVIDENCE – Naan in kaṃool ko an ri-kaṃool ro im ewōr aer jeṃā im meṃeṃe kōn ṃantin im wāween an bar juon armej pād im mour ilo jukjuk in pād eo armej eo ej pād im mour ie.

CHARGE – Juon eṃō eo eṃōṃ an delōñtok āinwōt bunten eo iṃaantata jān ri-kinaaklōk eo ṃan eṃōṃ ruon juon armej kōn juon jorrān ak bōd eo im eṃōṃ kōlaajrake ilo juon *complaint*, abṃōṃō, ak kōmeṃeṃe in jorrān ak bōd eo eṃōṃ ruōn kake. ṃan ba ke juon eaar kōṃṃane juon jorrān ak bōd. ṃan eṃōṃ ruōn juon kōn juon jorrān ak bōd.

CHARGE TO THE JURY – Naan in kōmeṃeṃe ko an jāj eo ṃan juri eo ikijjien ta

kakien ko rej jermal ṃan meṃeṃe ko ilo keej eo ekajete.

CHARGING DOCUMENT – Juon peba eo im ej eṃōṃ ruōn juon ri-juṃae abṃōṃō ke eṃōṃ an kōṃṃane juon jorrān ak bōd. Ekoba juon *citation* im juon *criminal information*.

CHIEF JUDGE – Jāj eo ej jijjet im roñjake juon keej ak eo ej loloodjaki aolep jermal ko an juon ṃōn ekajet..

CHILD ABUSE – Jabdewōt wāween kōkkure ko ṃan ānbwinnin, kōṃṃanlōkjen ak kōṃṃalij eo an juon ajri.

CHILD MOLESTATION – Jabdewōt wāween ko rejekkar, etoon, ak tepil ṃan, rejelōt, ak rej kōṃṃan ṃan juon ajri eo eṃṃā ilaṃ in iiō eo eṃōṃ an laṃ eo an kaalikkar ke ej iiō eo an juon eo watōke bwe ej juon rūtto.

CHILD SUPPORT – Eddo eo an juon jinen ak jemān juon ajri iuṃwin kien ṃan kōṃṃane ijo kuṃaer ṃan bōk aikuṃ ko, ekoba eo ikijjien jeṃāṃlōkjen, an ajri ro nejier.

CIRCUMSTANTIAL EVIDENCE – Aolep kaṃool ko jet ijellōkun ko jān juon armej eo eaar lukkuun lo ak roñjake juon men ar waṃlōk. Juon waan joñak ej kaṃool eo āinwōt maalkan pā, eo im jāne juon emaroñ bōk jet kain meṃeṃe.

CITATION – Juon kōnono eo ṃan juon jikin ak men eo kar bōk meṃeṃe jāne. Juon karōk eo jān ṃōn ekajet eo ṃan an juon armej jāde iṃaan ṃōn ekajet eo, āinwōt *citation* ko rej liṃlōk ṃan armej bwe ren make jāde iṃaan ṃōn ekajet eo im jab kalbuuji er.

CIVIL ACTION – Keej ko im rej jab keej in *criminal* ak rupe kien, im juon armej make ak juon peejnejej keej e bar juon armej ak peejnejej ñan kōjparok, kipel, ak ña wāween bwe en wōr kajimwe bōd ko ñae.

CIVIL CASE – Juon abñōñō eo bōkmaantak ñan kipel, ña wāween bwe en wōr kajimwe bōd ko, ak kōjparok jimwe im maroñ ko an juon armej make ak ñan kōmman bwe en wōr kōllā ñan juon jorrāan eo ñan juon armej ak kumi jān bar juon armej ak kumi. Ilo melele eo epidodo tata, aolep kain keej ko jet ijellokun *criminal case* ko.

CIVIL PROCEDURE – Ruul ko im wāween jermal ko im rej kōjebwebweik wāween ekajete ak *appeali* juon *civil case*, ekoba kebojak ko ñan iien ekajet eo, ruul ko ikijjien kein kaṃool im wāween an ekajet eo kōmman, im wāween ko ñan an juon naaj *appeal*.

CLAIM – An juon armej ba bwe ewōr an jimwe bwe en wōr an ilo jāan ak men ko jet mweien bar juon armej.

CLASS ACTION – Juon keej eo bōkmaantak in juon ak elōñ loṃ armej ilo etan juon doulul in armej.

CLEAR AND CONVINCING EVIDENCE – Joñak eo ñan kaṃool im ekkā loore ak kojerjbale ilo *civil case lawsuit* ko (lale melele eo an *civil lawsuit*) ak keej ko an ra ko ak jikin jermal ko im rej jermal ekkar ñan ruul ak kien ko emōj liṃok bwe ren jermal iumwier. Ej peek dettan kaṃool eo im ej aikuj wōnmaantak jān ri-abñōñō eo ñan an maroñ anjo ilo keej eo.

CLEMENCY OR EXECUTIVE

CLEMENCY – Wāween eo juon būreejtōn ak kabna ej kōmmane ñan kōjoor juon armej jān kaje ko remaroñ kar ilok ñane itok wōt jān an kar kōmmane juon jorrāan ak bōd, an kar wōr enoik ruon, ak mōj lo ruon kōn juon jorrāan ak bōd. Emaroñ itok ilo wāween juon *commutation* (ak an komraikloṃ kaje) ak *pardon* (joloṃ ruon).

CLERK – Wōpija eo an mōn ekajet eo im ej *file* ak kadelōñ peba ko baeli ilo mōn ekajet eo, kajjitōk ko, jemloṃ ko, im ko aerloṃ wōt, kadiwōjloṃ kōjjeṃā

ko im peba ko jān *court* im kōjparoki record ko an roñjake ko imaan mōn ekajet eo.

CLOSING ARGUMENT – Naan in kōjemloṃ ko an juon loār imaan armej eo ej roñjake keej eo im ej kōmmane ālikin an dedeloṃ an aolep kumi ko lemaantak kaṃool ko aer.

CODE – Juon kakkobaba in aolep, ekoba oktak ko ñani, kakien, ruul im kien ko ejaak in ra eo an kien eo im ej bōk eddoin ejaak kakien.

CODE OF CRIMINAL PROCEDURE – Kakien ko im rej kaalikkar wāween ekajet juon *criminal case*.

CODICIL – Juon kakkobaba ñan juon kallimur.

COLLATERAL – 1. Juon men eo mweien armej kōjermal ñan joortoklik ñae muri. 2. Juon armej eo ej uwaan juon nukwin (āinwōt juon jowi) bōtaab ej jab lukkuun pād ilo laajrak eo an nukwin eo an armej eo juon.

COLLATERAL ATTACK – Juon jumae eo ñae juon jemłok im ej jab ilo wāween juon *appeal* eo ej kajju ñan juon mōn ekajet eo eo eutiejlōk.

COMMISSIONER – Juon armej eo im ej kajebwebweik juon *commission*; juon eo ej uwaan juon *commission*. Wōpija eo im ej jeban juon *department* ak ra an *public service*.

COMMIT – Kōmmane ak kōtōprak juon jermal ak kōmmakūt. Kōmmane juon jorrān ak bōd. Jilkinłok juon armej ñan jikin kalbuuj, mōn bwebwe, ak jikin ukot mantin armej kōn *order* an mōn ekajet eo.

COMMITMENT – Wāween an juon armej jilkinłok bar juon armej ñan jikin kalbuuj ak mōn bwebwe. Wōtar ak karōk eo an mōn ekajet eot ñan

juon wōpija ñan bōk juon armej ñan juon jikin kalbuuj ak mōn bwebwe.

COMMITMENT ORDER – Juon wōtar ak karōk eo an mōn ekajet eo im ej kōmman bwe juon armej en pād iumwin kōjparok ilo juon jikin, ekkā wōt ilo juon jikin kalbuuj ak mōn bwebwe.

COMMON LAW – Wāween kien eo im ear jebar im ijino ilo Iñlen im kiiō Amedka ej kōjerbale. Ełap wōt an pedped ion kar jemłok ko im jab kakien ko ejaak jān ra in kōmman kien ko.

COMMUNITY PROPERTY – Men ko mweien ruo ri-pālele im joñan aerro maroñ ioer wōt juon pedped wōt ion ke erro rej ri-pālele. Ñan waan joñak, men eo oñean

armej eo iaerro ej jermal eban an wōt ak enaaj aerro jimor.

COMMUTATION – Kōmeraik łok kaje eo ñae juon, āinwōt jān mej ñan pād ilowaan jikin kalbuuj ñan indeo.

COMPETENCY – Joñan ājmour ak jorrān eo an kōlmānłokjeñ eo an juon armej, ełaptata ikijien an maroñ in naaj pād ilo ekajet im lełok jipañ ñan loār eo an ilo an jojomar ñane.

COMPLAINANT – Bade eo ej abñōñō ak keej e bar juon armej; juon eo ej pukot jipañ jān *court* bwe en wōr kajimwe ñan bōd ko ñae. Āt eo juon ej ri-abñōñō.

COMPLAINT – Peba eo ej kadełoñ tok juon abñōñō ilo *court*. Ej kōmeleleik ta eo abñōñō kake im jipañ eo kajjitōk kake jān *court*. Peba eo im ej kwałok aer eņok ruōn juon armej kōn juon jorrān ak bōd.

COMPLY – Jermal ekkar ñan, loore, ak pokake.

CONCURRENT JURISDICTION – Maroñ eo an ruo ak elōñ łok jān ruo jikin ekajet, kajjojo iaer ewōr aer maroñ in jerbale ejja abñōñō eo wōt.

CONCURRENT SENTENCES – Kaje ko ñan elōñ łok jān juon jorrān ak bōd im rej jino im ettōr ilo juon wōt iien im jab jino juon im łak jemłok ej kab jino eo juon tokālik.

CONDEMNATION – Jekjek eo emōj ña wāween iumwin kien ñan an kien maroñ bōk bwidej ko an armej ñan jermal ko an kien, ilo

an kōllā lək dettan ko rōkkar wōṇāān an kōjērbali. (Lale meḷeḷein Eminent Domain)

CONDITIONAL RELEASE – Kōroḷ lək juon ri-juṃae abṇōṇō jān kalbuuj iuṃwin jet karōk ko im rej kiene ṃakūtkūt ko an im wāween an koba lək ippān ro jet.

CONFESSION – Naan im meḷeḷe ko juon eo ej ri-juṃae abṇōṇō ilo juon *criminal case* im ej make kwaḷoki jān kōṇaan im kāālōt eo an make, ko im, eḷāññe rōṃool, renaaj maroñ make kaalikkar eḷāññe ewōr ak ejjeḷok ruōn.

CONFISCATE – Bōke im dāpij men ko ṃweien juon armej ṇan jērbal ko an kien ak aolep armej.

CONFLICT OF INTEREST – Juon ṃool in apañ ak idaaptōk eo eṃōj an waḷok ak emaroñ in waḷok tokālik ikōtaan juon armej im itok-limo ko an im juon bar armej im itok-limo ko an, ak ikōtaan armej eo im aolep armej im jērbal ko an ṇan aolep armej. Juon ṃool in apañ ak idaaptōk eo eṃōj an waḷok ak emaroñ in waḷok tokālik ṇan juon loār im an maroñ jērbal ṇan ruo armej ilo juon wāween eo im ekōṃṃan bwe loār eo en jab aikuj naaj loār ṇan erro jimor eḷāññe meḷeḷe ko an armej ro rej oktak jān doon ak eḷāññe armej ro rej jab kōmālim an jērbal ṇan erro jimor.

CONSECUTIVE SENTENCES – Jemḷok ko rej jino im ettōr ilokwan doon (ej jab juon wōt iien), leḷok ṇan juon armej eo eṃōj lo ruōn kōn ruo ak elōñ lək jān ruo jorrāān ak bōd.

CONSERVATORSHIP – Maroñ eo leḷok ṇan juon armej iuṃwin kien ṇan an bōk eddo in im lali men ko ṃweien im jāān ko

an juon eo im eṃōj kaalikkare ke ej jab maroñ make kōjparoki. Eddo ko an juon *conservator* ej jab joñan ak lōñ in wōt ko an juon *guardian*. (Lale bar meḷeḷein *guardianship*).

CONSIDERATION – Un eo, wōṇāān eo, ak men eo im ej kareel juon bade bwe en deḷoñe juon *contract*.

CONSPIRACY – Juon koṇ ikōtaan ruo ak elōñlək jān ruo armej ṇan kōṃṃane juon jērbal ak wāween eo erupe kien; iuṃwin kakien ko ikijjien *criminal* ak kōṃṃan jorrāān ak bōd, *conspiracy* ej juon jorrāān ak bōd eo ejenolək jān lukkuun jorrāān eo ear wōr pepe ak koṇ ippān doon ṇan kōṃṃane.

CONSTITUTIONAL RIGHT – Juon jimwe ak maroñ eo eṃōj kapene iuṃwin Jemānāe eo an RMI; barāinwōt juon jimwe ak maroñ eo eṃōj kapene iuṃwin jemānāe eo an juon bar laḷ.

CONTEMPT OF COURT – An *court* lo bwe ewōr juon wāween ak men eo eṃōj an juon armej kōṃṃane ilo an wōr an armej eo kar lōṃṃak in kajook *court*, jab pokake karōk ko an, ak kōṃṃan jet kain kaapañpañ ko ṇan jērbal in kōṃṃan jimwe ko.

CONTINUANCE – Kakkijeik ak karmwijlək juon iien jijet, roñjake, ekajet, ak iien roñjake ko jet ṇan juon tōre eo tokālik.

CONTRACT – Juon koṇ eo ikōtaan ruo ak elōñlək jān ruo armej ak kumi ko im remaroñ kōṃṃane ilo naan ak ilo jeje im emaroñ jērbal im kipel ro rej kōṃṃane koṇ eo.

CONTRIBUTORY NEGLIGENCE – Juon meļeļe ak tōmak eo ilo kien im ej kwaļok ke eļāñņe ri-abņōņō eo ilo juon keej eo im abņōņō eo ie ej ikijjien jatiljek ear lōñ men eo ear kōmmane im jipaņ ļok bwe en waļok jatiljek eo, innem ej jab maroņ kajjitōk bwe ri-juņae abņōņō eo en kōļļā ļok wōņāān jorrāān ko raar waļok itok jān jatiljek eo an ri-juņae abņōņō eo.

CONTROLLED SUBSTANCE – Jabdewōt iaan uno ko rōkajoor im ewōr kakien ñae wāween kōmmani im kōjerbali, ekoba *narcotic* ko, *stimulant* ko, im *hallucinogen* ko.

CONVICT – Juon armej eo im eņōj lo ruōn kōn juon jorrāān ak bōd eo im kiiō ej pād iumwin kaje kōn jorrāān ak bōd eo; juon eo ej pād ilowaan jikin kalbuuj. 2. Lo ruōn juon armej kōn juon jorrāān ak bōd ālikin ekajet ak itok jān an kar make kabōd e.

CONVICTION – Jemļok eo ej kwaļok ke ewōr ruōn armej rej ekajete ekkar ñan jemļok eo an *jury* eo, lo ruōn ālikin ekajete, make ba ke ebōd, ak kwaļok kar juon uwaak eo ke ej jab juņae meļeļe ko ñan eņok ruōn.

CORROBORATE – Ñan rie im jipaņ ļok kōn kein kaņool ko ak jemļok ko jān mokta; ñan bar lukkuun kaalikkar im kaņool ļok.

CORROBORATING EVIDENCE – Kakkobaba in kaņool ko im rej itōn kōkajoor ļok ak kapen ļok kaņool ko liņaantak jinointata.

CORROBORATION – Kapene, rejetake ak rie im jipaņ ļok naan ko an juon ri-kaņool ak meļeļe ko jet.

COSTS – Dettan eo leļok ñan kōļļaik aolep wōņāān ko ikijjien wōt liaakļok ak jojomar ilo juon keej. Eñañin aolep iien menin ej jab kobaik wōņāān eo wōņāān ļoār eo.

COUNSEL – Juon *legal representative* ak juon eo iumwin kien ewōr an maroņ in kōnono ilo etan bar juon armej; *attorney*, ļoār.

COUNSEL TABLE – Ijoko jikin ri-liaakļok im ri-jojomar im rej pād ie ilo aolepān tōre eo ej kōmman ekajet eo.

COUNT – Kajjojo iaan meļeļe ko ikijjien kajjojo iaan jorrāān ak bōd ko eņok ruōn juon kaki im eņōj kōllaajrak ilo peba eo kadeļoņe ilo *court* ñan eņok ruōn juon armej.

COUNTERCLAIM – Juon *claim* ak baj meļeļe eo jān ri-juņae abņōņō eo ilo juon *civil case* ñae ri-abņōņō eo. Āinwōt meļeļein bwe ebar wōr juon abņōņō ilowaan abņōņō eo kar kadeļoņ tok.

COUNTERFEIT – Ñan kōmmane juon riab in, ñan kaapeiki, je ak anōke, ilo an ejjeļok an juon mālim ak maroņ, im ilo an wōr ļōmņak in itōn mōn ak riab ilo an juon leņaantak kaape eo im ba ke ej lukkuun mool in peba eo eo.

COURT – 1. Jikin eo ilo Ra eo an Jikin Ekajet im eņōj kōmaroņe ñan an kōmman jemļok ko ñan jabdewōt pok ko, keej ak abņōņō ko. Ilo kōnono kake, ej jāj eo ak *judicial officer* ro jet. Jet iien *jāj* ro rej kōnono kōn er make āinwōt “*court*” eo, āinwōt ilo jekjek in, “*court* eo eņōj an riiti *brief* ko.”

COURT ADMINISTRATOR/CLERK OF COURT – Juon opija eo ijitōñ in *court* ak eṃōj kǎālōte bwe en loloodjake jerbāl ko jet an *court* im rej jab ikijjien keej ak ekajet.

COURT APPOINTED COUNSEL – Juon ļōār in jojomar eo im eṃōj an jikin ekajet eo jitōñe bwe en kōnono ilo etan juon ri-juṃae abṇōṇō eo im ejjeļok an jāān ṇan an make kōļļaik juon an ļōār.

COURT COSTS – Wōṇāān ko wōṇāān liaakļok ak jojomar ṇan juon *lawsuit*, rejenolok jān wōṇāān ko wōṇāān ļōār ro.

. Juon dettan jāān eo im *court* emaroñ ba bwe ej aikuj kōļļā ļok ṇan bade eo ewiin (im emaroñ kōļļā jān bade eo eluuj āinwōt oktan dettan ko kōjerbali ṇan kar liaakļok ak jojomar).

COURT OF RECORD – Juon *court* eo im roñjake ko an rej kanne ilo ainikien, jei ilo peba im kōjparoki ṇan indeo.

COURT ORDER – Juon order ak karōk eo jān juon *court* ak jāj.

COURT REPORTER – Juon armej eo im ej loloodjake bwe en wōr *record* in aolep kajjojo naan ko rej waļok ilowaan *court* im tokālik door aolep kajjojo naan kein ilo jeje eļaññe ewōr kajjitōk ṇan menin.

COURTROOM – Jikin eo ilo juon *courthouse* im jāj ro rej kōṃṃane roñjake ko aer ie.

CREDIBILITY – ṃantin im wāween an juon ri-kaṃool kōnono im ej kaalikkar ṇan kōj eļaññe ekkar bwe jān tōmake ak jaab naan ko an ri-kaṃool eo.

CRIME – 1. Juṃae kien im kōṃṃane (ak jab kōṃṃane) juon men eo im ekōṃṃan bwe en wōr naaj kaje. 2. Aolep kain jorrāān ak bōd ko im juon armej ej kōṃṃani ilo juon iien ak jikin.

CRIMINAL – 1. Juon armej eo im eṃōj lo im ṇa ruōn kōn kōṃṃan jorrāān ak bōd. 2. Jabdewōt wāween ko rejelōt kien ko ikijjien kōṃṃan jorrāān ak bōd.

CRIMINAL CASE – Juon keej eo bōktok in kien ṇae juon armej eo eṇok ruōn kōn juon jorrāān ak bōd.

CRIMINAL INSANITY – 1. Wāween an juon armej ejjeļok an jeļā itok jān nañinmej in kōṃālij bwe en kōṃṃane juon men ak bōjrak jān an kōṃṃane juon men; an juon armej jab maroñ in jeļā ta eo eṃṃan jān ta eo enana ak ta ejinwe im ta ebōd.

CRIMINAL RECORD – 1. *Record* in oran an juon armej kar kalbuuj. Juon laajrak eo im ej kōļlaajrak aolep iien ko juon armej ear kalbuuj. 2. *Form* eo im juon opija ej kadede ļok im kane ilo iien eo rej kalbuuji juon armej.

CRIMINAL SUMMONS – Juon kūr ak karōk eo im ej kipel juon eo eṃōj eṇok ruōn ṇan an jāde iṃaan *court*.

CROSS-CLAIM – Juon *claim* jān juon armej eo ej bar ri-juṃae abṇōṇō ak ri-abṇōṇō ilo juon keej eo elōñļok jān juon ri-juṃae ak ri-abṇōṇō ie ṇae ri-juṃae abṇōṇō ak ri-abṇōṇō eo juon im jab ṇae ro ilo bade eo juon.

CROSS-EXAMINATION – Kajjitōk ko ṇan juon ri-kaṃool an bade eo juon.

CUMULATIVE SENTENCES – Kaje ko ñan ruo ak elõñłok jān ruo jorrāān ak bōd ko bwe ren jino im ettōr ilokwan doon im jab ilo juon wōt iien.

CUSTODY – 1. Lale im bōk eddoin juon men ak juon armej ñan etale im kōjparoke. 2. Lale im kōjparok juon ajri ekkar ñan karōk an *court* ilo keej in jepel ko. Dāpij im kalbuuji juon armej ekkar ñan kakien im maroñ ko an kien.

DAMAGES – Wōñāān ko *court* ej karōk bwe ren ilok ñan juon armej itok jān jerwaan im jatiljek ko an juon bar armej.

DECISION – Jemłok eo tōpar e ak kōmman jān juon *court* ak jikin ekajet.

DECLARATORY JUDGMENT – Juon jemłok eo an *court* im ej kōmeleleik ta kakien eo ej jermal ilo tōre eo keej eo ej kōmman ak ej kōmeleleik ta lōmṇak eo an *court* bōtaab ilo an jab aikuj bwe en kipel armej ro.

DECREE – Juon karōk an *court*. Juon karōk eo kōmmane āliktata im ej juon eo im enaaj bōktok jemłok eo ededełok im kōjemłok keej eo.

DEFAMATION – Juon men ak melele eo im emaroñ kōkkure etan juon armej. *Libel* ej men ko ak melele ko ilo jeje ñan kōkkure etan juon armej. *Slander* ej men ko ak melele ko ilo naan jān loñiin juon ñan kōkkure etan juon armej.

DEFAULT – Likjab eo an juon armej ñan kōmman an uwaak ilowaan tōre eo lełok ñan an kōmman an uwaak.

DEFAULT JUDGMENT – Juon jemłok eo lełok ñan juon bade eo ej likjab in jāde imaan *court*, kōmman an uwaak ñan abñōñō eo, ak ej jab loor juon karōk, elaptata karōk eo ñan an kwałok kaṇool ko bade eo juon ej kajjitōk kaki ak kōtłok bwe bade eo juon en kappok im kōmman an kaṇool.

DEFENDANT – 1. Ilo keej in *criminal* ko ak ko ikijjien kōmman jorrāān im bōd, ej armej eo emōj eṇok ruōn kōn jorrāān ak bōd. 2. Ilo *civil case* ko, ej armej eo abñōñō ṇae.

DEFENSE – 1. Melele eo jān ri-juṇae abñōñō eo kōn ta un eo ej lōmṇak ke ejjełok pedped in abñōñō eo an ri-liaakłok eo ak ri-abñōñō eo ṇae kake, elaptata ej uwaak eo an ri-juṇae abñōñō eo, ak an ri-juṇae abñōñō eo kariab ak kaṇool abñōñō eo ṇae.

DEFENSE ATTORNEY – Juon loār eo ej kōnono ilo etan ri-juṇae abñōñō eo.

DELIBERATE – 1. Kōnono kake, lōmṇake, ak watōke ilo an juon kajjioñ tōpar juon jemłok. Juon jāj ekkā an kōmmane wāween in mokta jān an kwałok jemłok eo an. 2. Ear wōr wōt kar lōmṇak in kōmmane juon men, āinwōt ear wōr lōmṇake im jełā kake.

DELINQUENCY, JUVENILE – ṇwil ak ṇanit nana ko ṇwilin ak ṇantin juon eo ej ajri wōt; elaptata kain ṇwil ak ṇanit ko me elaññe ear juon rūtto emaroñ kar wōr kaje ko ñane ikijjieer, ak kōnke ej juon ajri wōt, renaaj lełok wōt wāween katakin ñan ajri ñane.

DEMURRER – Juon kajjitōk eo ñan jołok juon *civil case* itok wōt jān jipikpik ko ilowaan abñōñō eo.

DEFENDANT CHILD – Juon ajri eo ejjelok jikin an jokwe ak ejjerwawa bajjek itok jän un ko ejjelok ruon jinen im jemän kaki, ak ruon armej eo lale im kojparoke ak ej päd im jokwe ippän.

DEPORTATION – Wäween kōmmakūt juon armej ñan bar juon laḷ. Juon karök jän juon jāj ñan kadiwōjlok juon ri-likin jän aelōñ eo ej jab an. Juon eo kadiwōjlok emaroñ wōr mo ko ñane äinwōt ikijjien joñan iiō ko ej jab maroñ bar roḷ lok ñan laḷ eo kadiwōjlok jāne. Baräinwōt emaroñ wōr kaje ko ñane eḷaññe enaaj bar roḷ lok ñan laḷ eo kadiwōjlok jāne ilowaan tōre eo emōj kamō an roḷ lok iumwin.

DEPOSITION – Iien eo juon ej ebbök naan in kamool im ej maroñ kajjitōkin bade eo juon ak juon eo ej ri-kamool ñan bade eo juon. Ekkā wōt an kōmman ilowaan opij ko an loär ro imaan mejän juon *court reporter*, eo im enaaj jei aolep kōnono ko. Kajjitōk im uwaak ko rej aolep ilo naan jän loñi äinwōt ren kar lukkuun päd ilowaan *court*, ilo an naaj baj ilok iien an bade eo juon baj kōmman an kajjitōk. Jet iien kajjitōk ko remaroñ kōmmani im liḷok ilo jeje ak uwaak ko rej kōmmani ilo naan jän loñi.

DEPRIVATION OF CUSTODY – Karök eo an *court* ñan kōmmakūt juon armej jän iumwin kojparok eo an ro jinen im jemän armej eo ak juon armej eo emōj kar kōmālim an bök eddoin armej eo ekkar ñan kien ñan iumwin kojparok eo an bar juon armej ak jikin. Emaroñ iumwin jidik wōt iien ak emaroñ ñan indeo.

DEPUTY A.G. – Juon loär in ri-jipañ ilaḷ in *attorney general* eo.

DETENTION – Dāpiji juon armej im door iumwin kojparok eo am; dāpiji juon armej na ilo juon jikin ak bōbrae an armej in maroñ emmakūt im etal jän juon jikin.

DETENTION HEARING – Ilo jikin ekajet ko an ajri, ej iien roñjake eo ekkā an kōmman ālikin an deloñ lok juon kajjitōk ñan etale ia eo ak wōn eo emman ak ekkar ñan an ajri eo päd ie ak päd iumwin kojparok eo an ilo kōtaan eo ej kōttar alikkar eo ikijjien.

DIRECT EVIDENCE – Naan in kamool ko jän juon ri-kamool eo im ear lukkuun lo kōn mejän an juon men waḷok ak lukkuun roñ kōn lojilñin an waḷok juon naan.

DIRECT EXAMINATION – Kajjitōk ko imaanata ñan juon ri-kamool jän bade eo im ear kūr tok bwe en kamool ñan er.

DIRECTED VERDICT – Juon kōmelele eo jän juon *jāj* ñan juon *jury* bwe en jepḷaaktok kōn jemlok eo emōj an kaalikkare ñan er.

DISBARMENT – Wäween katakin eo ñan juon loär im ej kōmman bwe loär eo en luuji maroñ eo an ñan an jermal äinwōt juon loär. Eoktaklok jän luwi wōt im kabōjrak iumwin jidik iien.

DISCLAIM – Ba bwe kwōj jab kōñaan bök jeraamman eo lewaj ñan eok ilo kallimur.

DISCOVERY – Wäween jermal eo juon ak aolep bade ko rej kwaḷok kamool ko aer ñan doon im rej loḿnak in kōjerbali ilo iien ekajet. Wäween jermal ko ekkā aer kōmmani ñan wäween in ej ebbök *deposition* ko, kōmmani *interrogatory* ko, im kōmmani

kajjitōk ko ñan bade eo juon bwe en kwaḷok peba ko.

DISMISS – Joḷok keej eo ñae juon armej eo eṃōj kar eṇouk ruōn kōn jorrāān ak bōd.

DISMISSAL WITH PREJUDICE – Joḷok keej eo an juon armej im jab maroñ bar kadeḷoñ tok tokālik.

DISMISSAL WITHOUT PREJUDICE – Joḷok keej eo an juon armej im tokālik eḷaṅñe ri-abṇōṇō eo ekōṇaan emaroñ bar kadeḷoñ tok.

DISORDERLY CONDUCT – Jabdewōt ṃanit ko im rōḷoke kien im rōkōkkure aenōṃṃan im jokane eo an armej, kōkkure būruon jukjukin pād eo, im kōkkure bōklōkōt eo an aolep armej.

DISPOSITION – Koṇ ak jeṃḷok eo āliktata. Jeṃḷok eo jikin ekajet eo ej kōṃṃane ṃokta jān an dedeḷok ekajet eo ñan an maroñ tōpar juon jeṃḷok, ak jeṃḷok eo an āliktata.

DISSENT – Jab errā. Ilo jeṃḷok ko an Supreme Court eo, ej ḷōṃṃak ko an jāj ro eiuet uwaer im rej kōmeḷeḷeik ta ko rej jab errā kaki ippān jāj ro elōñ uwaer ilo jeṃḷok eo aer.

DISSOLUTION – Bōktok jeṃḷok eo ñan juon men; kōjeṃḷoke. Kōjeṃḷok juon pālele ak kōtaan ko jet.

DISTRICT ATTORNEY (ATTORNEY GENERAL) – Juon lawyer eo eṃōj jitōñe bwe en kōnono ilo etan kien ilo keej in kōṃṃan jorrāān ak bōd ko ilo laḷ eo an.

DISTURBING THE PEACE – Wāween ak ṃanit ko rej kōṃṃan kaabṇōṇō ñan aolep

armej, ekoba kōṃṃan ainikien ko rōḷlap im kōuwaroñroñ.

DIVERSION – 1. Wāween eo rej kōṃṃane im kōṃṃakūt jet *traffic* ak *juvenile case* ko jān aer naaj kar lukkuun jermal im leḷok kaje ñan er ekkar ñan jejjet eo pedped wōt ioon jet karōk ko ñan armej ro rej pād ilo jet būrookraam ko ñan kajimwe er ak karōk ñan aer kōḷḷā wōṇāān jorrāān ko. 2. Kōjermal jān ilo wāween ko ejjelok mālim ñani.

DIVORCE – Jeṃḷok eo jān *court* im ej kōjeṃḷok juon pālele.

DOCKET – Juon laajrak in keej ko rōbojak in roñjaki imaan *court*, ak juon *log* eo ej kwaḷok jet iaan meḷeḷe ko eṃōj aer deḷoñ tok ippān *court*.

DOCKET NUMBER – Nōṃba eo ej ilok ñan kajjojo keej ko kadeḷoñ iilok ilo juon *court*. Āt eo juon ej keej nōṃba.

DOMESTIC VIOLENCE – Juon jorrāān ak bōd eo juon armej ej kōṃṃane ñae bar juon armej eo ej jokwe ejja ilowaan wōt ṃweo imōn.

DOMICILE – Jikin eo im juon armej ej ba jikin im armej in ekkar ñan kien. Emaroñ lōñḷok jān juon jikin juon armej ej pād im jokwe ie ak juon wōt jikin ej jikin im ej armej in.

DOUBLE JEOPARDY – Wāween eo iuṃwin kien im ej bōbrae an wōr ekajet ñae juon armej ruo alen kōn ejja jorrāān ak bōd eo wōt jinoin.

DRIVING WHILE INTOXICATED (DWI) – Kattōr waan ettōr ak kwokadek. Ilo jet

jikin rej ɲa etan DRIVING UNDER THE INFLUENCE (DUI). Ilo jet jikin, DRIVING WHILE INTOXICATED enanałok jān DRIVING UNDER THE INFLUENCE.

DRUNK DRIVING – Nana an juon kattōr waan ettōr ko itok wōt jān an kar idaaak dān in kadek ko ɲan joñan eo ełañne renaaj teeje enaaj wałok ke joñan dān in kadek eo ilo ānbwinnin eṃōj an ɭe jān joñan eo watōke ilo kakien ko ke eṃṃan ɲan an juon maroñ kattōr.

DUE PROCESS OF LAW – Jiṃwe ko rej ilok ɲan kajjojo armej iuṃwin kien ɲan lale bwe aolep wāween jipañ im kōjparok ko iuṃwin kien ren ilok ɲan er.

ELEMENTS OF A CRIME – Wāween ko rej kōmeleleik im kwałok juon jorrān ak bōd im ri-liaakłok ej aikuj in kaṃooli ɲan joñan eo enaaj ełlā jān juon un eo ekkar bwe en wōr pere ɲan an *court* maroñ lo ruōn armej eo. Wāween ko rej aikuj kaṃooli rej (1) ke ear wōr jorrān ak bōd eṃ ear kōṃṃan, (2) bwe armej eo eṃok ruōn kaki ear wōr wōt an lōṃṃak in kōṃṃane jorrān ak bōd eo, im (3) kakobaiki wāween kein ruo ijin ilōñ ɲan an maroñ kaṃool jorrān ak bōd eo.

EMBEZZLE – Bōke ak ukot, kōn kōṃaan im jān kāālōt eo an juon make, men ko bar juon armej ɲan am make kōjerbali ɲan kwe make ak men ko im raar jiṃwe aer iwōj ɲan kwe ekkar ɲan opii eo aṃ, jermal eo aṃ, ak aṃ pād ilo juon jikin eo ewōr an armej like eok ie.

EMINENT DOMAIN – Maroñ eo an kien ɲan bōk bwidej ko an armej ɲan jermal ko an

kien iuṃwin wāween eo rej ɲa etan *condemnation*.

EN BANC – Koba in aolep jāj ro ilo juon *court* im roñjake juon keej. Ilo *appellate court* ko emaroñ wōr joñoul-ruo im lōñłok *jāj*, ak ekkā wōt an jilu wōt uwaan juon *panel* an juon keej. Ñe rej ba aolepān *court* eo enaaj roñjake ak bar roñjake juon keej, ej melelejin bwe ekoba aolep jāj ro an *court* eo.

ENHANCE – Kōłap łok aorōk eo an, kakilep łok.

ENJOINING – Juon karōk jān *court* eo im ej jiroñ łok juon armej im ba en bōjrak jān an kōṃṃane juon men.

ENTER A GUILTY PLEA – Naan eo an juon armej eṃōj kar eṃok ruōn iṃaan *court* im ej kaṃool ke ear kōṃṃane jorrān ak bōd eo eṃok ruōn kake.

ENTRAPMENT – Wāween jojomar eo im juon eo eṃōj eṃok ruōn ej kōjerbale im kwałok melele in ke ri-jermal ro an kien eo raar kareel e bwe en kōṃṃane juon jorrān ak bōd, juon eo im ełañne ear ejełok kareel e eban kar kōṃṃane.

EQUAL PROTECTION – Wāween eo iuṃwin kien im ɲa wāween an jokkun wōt juon an kien ko jermal ɲan aolep armej.

EQUITABLE ACTION – Juon kajjitōk eo ɲan *court* ɲan bōbrae an wałok jet jorrān ko ewōr ekkōl kaki ke juon emaroñ kōṃṃani; bōbrae an juon kōṃṃan men ko rej jab ekkar ɲan kien.

EQUITY – Kien, Rule, Jemłok ko an Court ak wāween rāpełtan jermal ko im rej jiṃor

kwaļok im kaalikkar ta mool im jimwe eo; Jimwe im maroñ ñan kōjerbal wāween ko rejelijet iumwin kien ñan kajimwe im kōkajoor ļok kakien ko rejelōt juon wāween ak juon men.

ESCHEAT – Wāween jermal eo ej ña wāween an men ko mweien juon ri-mej maroñ ilok ñan kien eo eļaññe ear ejjelok an armej eo kallimur.

ESCROW – Jāān ak juon peba eo āinwōt deed eo im kōn errā eo jān aolep bade ko ej ilok ñan bar juon armej ijellokun erro ñan an lale im kōjparoke mae iien enaaj dedeļok an aolep ļoor aolep koñ im karōk ko ikōtaer ñan doon.

ESTATE – Men ko mweien juon armej eo emej ekoba waan ettōr ko, mweiuk ko ilowaan kar mweo imōn im mweiuk ko jet, im bwidej ko kar an, im ko jet āinwōt *stock certificate* im *bank account* ko, im raar pād iumwin etan armej eo ilo tōre eo ej jako. Men kein rej jab koba tōprak ko jān *life insurance* ko (ijelokin wōt eļaññe emōj an kar armej eo kaalikkar ke renaaj bar koba ilo *estate* eo an) im men ko jet im rōļe ilikin *estate* eo āinwōt ko ear mweien ippān bar jet.

ESTOPPEL – Wāween eo ej bōbrae an juon armej tokālik maroñ wōnmaantak kōn bar jet meļeļe ālikin an kar kōmmane jet wāween ko im make kaṃool jet men ko moktaļok.

EVICTION – Wiin bwidej ak kein jata ko jān ālikin ekajet kaki; Ñan kadiwōjļok ak kōmṃakūt, ilo wāween ko rejelijet iumwin kien, juon armej jān ioon juon bwidej ak jān juon jikin ak imōn *rent*.

EVIDENCE – Meļeļe ko jaaki maantak ilo naan in kaṃool ko ak peba ko ñan kareel armej eo ej roñjake abñōñō eo (jāj ak jury) ñan an kōmmane jemļok eo ñae ak ñan juon bade.

EVIDENCE, CIRCUMSTANTIAL – Meļeļe ko maroñ tōpari jān men ko emōj kaṃooli.

EVIDENCE, DIRECT – Kaṃool ko jān ri-kaṃool ro, ro im raar lukkuun lo, roñ, ak uññūr men eo kōnono kake.

EVIDENCE, EVANESCENT – Kaṃool ko emōkaj aer jako ļok, āinwōt joñan *alcohol* eo ilo bōtōktōkin juon armej.

EXAMINATION, CROSS – Iien kajjitōk eo kein karuo ñan juon ri-kaṃool jān loār eo an bade eo juon im ej kōmmani ālikin wōt an dedeļok *Direct Examination* eo ak iien kajjitōk eo an lawyer eo im ear kūr tok ri-kaṃool eo.

EXAMINATION, DIRECT – Iien kajjitōk eo imaan tata ñan juon ri-kaṃool jān lawyer eo ear kūr tok ri-kaṃool eo bwe en kaṃool.

EXAMINATION, RECROSS – Iien kajjitōk eo ñan juon ri-kaṃool jān lawyer eo an bade eo juon im ej kōmmane ālikin wōt an dedeļok *Re-Direct Examination* eo ak iien kajjitōk eo an lawyer eo im ear kūr tok ri-kaṃool eo.

EXAMINATION, REDIRECT – Iien kajjitōk eo kein karuo ñan juon ri-kaṃool jān lawyer eo ear kūr tok ri-kaṃool eo. Iien kajjitōk jab in eļap wōt kōnono ak kajjitōk kōn meļeļe ko lawyer eo an bade eo juon ear kajjitōkin ilo iien eo imaanata im ear

kajjitōkin ri-kaṃool eo ak iien *Cross Examination* eo.

EXCEPTIONS – Naan ak meḷeḷe eo jān juon iaan bade ko ilo juon *civil* ak *criminal case* im ej kwaḷoḷ ke ej kōjparok wōt jimwe eo an ñan naaj appeal i alikkar ak uwaak eo an jāj eo ñan kar kajjitōk eo.

EXCLUSION OF WITNESSES – Juon karōk an *court* ñan kadiwōj aolep ri-kaṃool ro, ijeḷoḷkin wōt ri-abṇōṇō eo im ri-juṃae abṇōṇō eo, jān loan *courtroom* eo ṃae iien naaj kūr er ñan aer kaṃool. Ej iloḷ karōk ñan ri-kaṃool ro bwe ren jab kōnono ippān doon kōn

kaṃool ko aer im maroñ wōr ruwe er kōn jab loor karōk an *court* eḷaññe rejāmin pokake.

EXCLUSIONARY RULE – Rule eo im ej bōbrae aer kōjberbal jabdewōt kaṃool ko ear jab jimwe im jejjet aer bōki.

EXCLUSIVE JURISDICTION – Abṇōṇō eo emaroñ deḷoñ tok ilo wōt juon *court*.

EXCULPATORY EVIDENCE – Kaṃool ko rej itōn kwaḷoḷ ke ri-juṃae abṇōṇō eo ear jab kōṃṃane jorrān ak bōd eo eṇoḷ ruōn kake.

EXECUTE – Ñan kōṃṃani aolep wāween ko iuṃwin kien im rej menin aikuj (āinwōt jain iṃaan mejān ri-kaṃool ro) ñan an maroñ eṃṃan juon kallimur im wōr kūtien. Barāinwōt, ñan *execute* i juon jeṃḷoḷ ak *decree* ej meḷeḷein kōṃṃan bwe en jino jberbal jeṃḷoḷ eo an *court* ioon ro tōllōkier.

EXECUTOR – Juon armej eṃōj kar jitōñe ilo juon kallimur bwe en lale im bōk eddoin men ko ṃweien juon eo eṃōj an mej.

EXHIBIT – Juon peba ak men ko jet eṃōj kar jaki ṃaantak āinwōt kein kaṃool ilo iien ekajet eo.

EXHIBIT, PEOPLE’S – Kein kaṃool im/ak kaṃool ko ri-liaakḷoḷ ej jaki ṃaantak.

EXONERATE – Kōroḷoḷ loḷ jān ruōn, eddo, ak ijo kuṃaan juon.

EXPERT TESTIMONY – Naan in kaṃool ko ikijjien *science, technical, ak professional* jān juon eo etijemḷoḷ. Waan joñak: Juon eo ekkar im emaroñ kōnono kake pedped wōt ioon an kar katak kake, jeḷā wāween, ak wōr an imminene kake men eo ej kōnono kake.

EXPUNGEMENT – Jeorḷoḷ record ko an juon armej ak jidik in record ko an.

EXTENUATING CIRCUMSTANCES – Wāween ko rej kōṃṃan bwe en dikḷoḷ an lāj im nana juon men jān joñan eo enaaj kar pād ie.

EXTORTION – Wāween an juon armej bōk men ko ṃweien bar juon armej itok wōt jān an lukkuun kōjberbal kajoor ak kōjberbal kamijak; An lāj ak wōr mijake.

EXTRADITION – Wāween jberbal eo im juon laḷ ej kōtḷoḷ ñan bar juon laḷ juon armej eo eṃōj kar lo ruōn ilo laḷ eo juon.

EYE WITNESS – Juon armej eo ear lo jberbal eo, men eo, ak wāween eo ej kaṃool kake.

FAILURE TO APPEAR – Likjab in jāde imaan *court* ālikin an kar ilok peba in kūr ñane.

FAILURE TO COMPLY – Likjab in loor juon karōk eo emōj an kar *court* kōmmane.

FAIR HEARING – Juon iien roñjake eo im ewōr kautiej jimwe ko an armej ie ñan jake maantak aer kaṃool, kōmmani kajjitōk ko aer, im ñan kwaḷok jet alikkar ko ewōr kaṃool ko ñan rie im jipañ lok.

FALSE ARREST – Bōk jān juon armej jimwe im maroñ eo an ñan anemkwōj in ito-itak im maḷutkūt ilo wāween ko rej jab jejjet ekkar ñan kien, mekarta ñe ej bwilijmāan ak jab armej eo ej dāpiji.

FALSE IMPRISONMENT – Dāpij im kalbuuji juon bar armej ilo wāween ko rej jab jejjet ekkar ñan kien.

FALSE PRETENSES – Kwaḷok jet meḷeḷe ko rej jab ṃool im rej waḷok ñan ṃone im kabwebweik bar juon armej im būki jāan ak men ko ṃweien.

FELONY – Juon jorrāan ak bōd eo eḷap im nana lok jān jorrāan ko jet rej jab kanooj eḷḷap, im kaje eo ñane ekkā an pād ilo jikin kalbuuj aitoklok jān juon iiō im bakkiin dettan ko ebwe aer eḷḷap.

FELONY MURDER – Juon uror eo ej kōmman ilo tōre eo juon ej kōmmane bar juon jorrāan ak bōd eḷap ainwōt koṭ, ruprup em im delōne, ak ebbōk armej im dāpij er ilo juon jikin.

FIDUCIARY – Juon armej eo ewōr kadmān ñan bar juon armej ekkar ñan kien

eo im ewōr lōke, eo im ewōr an eddo ñan ṃoktata im iloñtata jermal ñan emman im itok-limo eo an armej eo juon.

FILE – Leḷok juon peba ñan iumwin kōjparok eo an juon *clerk of court* ñan an kadelōne ilo *file* eo an juon keej.

FIND GUILTY OR NOT GUILTY – Ñan an juon jāj ak jury kwaḷok alikkar eo eḷañne ewōr ak ejjeḷok ruon juon ri-juṃae abṃōṃ.

FINDING – Jemlok ak alikkar eo jān juon jāj ak jury ālikin an roñjake aolep meḷeḷe otemjej.

FINE – Ñan kaje juon armej eo emōj lo ruon kōn juon jorrāan ak bōd bwe en kōḷḷā juon dettan eo ilo jāan.

FINGERPRINT – Maalkan ak jenkwān lain ko loḷiden pein juon armej kōjermal ainwōt wāween kakilen ak jeḷā wōn ilo keej in *criminal* ko.

FIREARM – Juon kein koḷkure eo ej edeboklok kōn kein kōdeboklok ko, ainwōt *rifle*, *shotgun*, ak *revolver* ko.

FIRST APPEARANCE – Jāde eo imaanata ak jinoin tata an juon armej eo emōj kalbuuji imaan juon jāj ñan an kaalikkar eḷañne ewōr un ko ñan tōmak ke ekkar bwe en kalbuuj. Ekkā wōt an itok armej eo imaan juon jāj jet wōt awa ālikin jibwe im kalbuuji, im rej kōjjeḷaik kōn jorrāan ak bōd eo eṃok ruōn kake im jimwe ko an ñan kajjitōk kōn juon iien *preliminary hearing*, ñan juon an loar, im ñan an kōḷḷā joortoklik ko ñan an maroñ jab pād ilowaan kalbuuj. Ilo iien in ej jab aikuj kwaḷok eḷañne ej ba ebōd ak jaab kōn jorrāan ak bōd eo eṃok ruōn kake.

FORECLOSURE – Wāween jermal eo im ej ña wāween an juon maroñ wia kake men ko kar wiaiki kōn jāān ko m̄uri ki pedped wōt ioon men eo joortoklik kake ñan kōllāik jāān ko ri-m̄uri eo eaar bōki ikijjien joortoklik eo.

FORFEIT – Ñan luuji, luuji maroñ ak jimwe eo an juon armej ñan juon men.

FORFEITURE – Luuj jāān ak men ko m̄weien juon itok wōt jān likjab in kōm̄mani eddo ko an juon, ak bōd in kōjermal jāān ak m̄weiuk ko, ak kōm̄mane juon bōd ak jorrāān eo ejuṃae kien.

FORGERY – Wāween an juon armej je juon jeje im ba bwe jeje eo ej lukkuun an bar juon armej.

FOUNDATION – Ilo ekajet ko, juon *foundation* ej aikuj mokta mōj ejaake āinwōt pedped eo pedpedi an juon men maroñ deļoñ tok āinwōt kein kaṃool. Ñan waan joñak, juon ri-kaṃool eo rej ba ej tijemļok, mokta jān an *court* kadeloñ naan in kaṃool ko an āinwōt kein kaṃool ej aikuj mokta alikkar ke armej eo elukkuun jeļā im meļeļe kōn men eo ej kaṃool ikijjien.

FRAUD – Riab ko juon ej kwaļoki ilo an wōr an jeļā ke rej jab mool ak ej kwaļoki ñan an moṃe bar juon armej ñan an bōk men ko m̄weien armej eo ak ñan an kōm̄man jorrāān ñan armej eo.

GAMBLING – Eddoor ak illik jāān ak m̄ani in pet im ba ke juon men enaaj ak eban āindeo.

GARNISH – Bōk im dāpij jāān ko an juon armej eo ewōr an m̄uri im liļok ñan armej eo

em̄uri ippān ñan kōpellok m̄uri ko an ippān armej eo.

GARNISHMENT – Juon iien roñjake eo im jāān ko an juon armej eo ewōr an m̄uri, im rej pād iumwin kōjparok eo an bar juon, rej kwaļok ke jāān ko an ri-m̄uri eo renaaj jermal ñan kōpellok m̄uri ko an.

GENERAL JURISDICTION – Menin ej kōnono kōn *court* ko im ejjeļok joñan maroñ ko aer ñan roñjake *criminal* im *civil case* ko.

GOOD CAUSE – Juon un eo ekkar; juon un eo jemarōñ ba kōn menin ewōr unin ak ekkar bwe juon armej en kar/ak eaar kōm̄mane men eo eaar kōm̄mane.

GOOD FAITH – Juon tōmak eo emool, ejjeļok kar lōm̄nak in koṃkure, im ejjeļok lōm̄nak in moṃe bar juon armej.

GRAND THEFT – Wāween bōke im ilok kake juon men eo m̄weien bar juon armej im aorōkin eļapļok jān joñan eo emōj kaalikkar ilo kakien kōn lōm̄nak eo ñan bōke jān armej eo an men eo ñan indeo.

GRANTOR OR SETTLOR – Juon armej eo ej ejaake ak kōm̄mane juon *trust*.

GROUNDS – Juon pedped; meļeļe ko pedped ioer.

GUARDIAN – Juon armej eo jitōne ilo kallimur ak ijjitōñ in kien bwe en lale im bōk eddoin rūtto ro rej jab maroñ make lale er make ak ajri jidik ro. Ñe emej jinen ak jemān juon ajri, armej eo enaaj lale im bōk eddoin ej eo jinen ak jemān im ej mour wōt. Ñe aolepān jinen im jemān im mej, enaaj

bōlen armej eo nukun epaake tata ilo nukun ko an.

GUARDIANSHIP – Maroñ eo leļok ñan juon armej iumwin kien bwe en bōk eddoin naajdik, kajokweiki, taktōiki, im bar aikuj ko jet an juon eo eṃōj watōke bwe ej jab maroñ make kōmṃmani men kein ñane make, ekkā wōt kōnono kōn juon eo elukkuun ļap an rūtto ak ajri jiddik.

GUILTY – Ewōr ruōn kōn kar kōmṃmane juon ṃanit nana, jorrāān, bōd, ak bar wāween ko jet renana.

HANDCUFFS – *Chain* ak jakōļ ko kōļaaake ilo pein ri-kalbuuj ro ñan dāpij wōt er.

HARASSMENT – Naan, kiltōn, ak kōmṃman ko renaaj kaabṃṃṃ ak kaamijak juon armej; ba naan ko renana ñan bar juon armej.

HARMLESS ERROR – Juon bōd eo kōmṃmane ilo iien ekajet im eṃōj kajimwe ak ar jab kanooj ļap ñan an naaj jelōt jemļok eo im kōn menin ej jab juon eo enaaj maroñ kōmṃman jorrāān ko im aikuj naaj kōnanaiki ilo *court* eo an appeal.

HEARING – Juon iien roñjake eo enañin ainiļok wōt ekajet, eo ejjelok jury ie im ekkā wōt an jab aitok.

HEARING, CONTESTED – Juon iien roñjake eo kōmṃmane ñan kōnono kōn meļeļe ko bade ko rej jab maroñ errā ippān doon kaki.

HEARING, PRELIMINARY – Iien roñjake eo kōmṃmane ñan juon armej eo eṃōj eṃok ruōn kōn juon jorrāān ak bōd, imaan mejān juon jāj, ñan kaalikkar eļañne ewōr un ko

rōmṃman ñan kaṃool ke eaar waļok jorrāān eo im armej eo eṃōj eṃok ruōn ej e eo eaar kōmṃmane jorrāān eo.

HEARSAY – Naan ko an juon ri-kaṃool eo eaar jab loe ak roñ men eo ej kaṃool ikijjien ak ej roñ kake jān bar juon armej.

HIT AND RUN – Jorrāān ak bōd eo juon ri-kattōr waan ettōr ko ej etal jān ijo eaar waļok jorrāān eo ie ilo an jab ṃokta kwaļok wōn e ak pād ñan an leļok meļeļe ko ñan bwilijmāān ro im ro jet ikijjien jorrāān ak *accident* eo.

HOLDING CELL – Juon jikin eo rej likūt juon armej eo eṃōj eṃok ruōn kōn jorrāān ak bōd ilo iien eo ej kōttar an ekajet eo an jino ak wōnṃmaanļok wōt.

HOLOGRAPHIC WILL – Juon kallimur eo ri-kallimur eo ej make jeje kōn pein kōnono ko ie, raan eo ie, im jān eo an ilowaan.

HOMICIDE – An juon armej bōk mour eo an bar juon armej ilo wāween ko rej jab jejjet ekkar ñan kien.

HOSTILE WITNESS – Juon ri-kaṃool eo im naan in kaṃool ko an rej jab naaj eṃṃman ak jipañ bade eo eaar kūr tok bwe en kaṃool. Juon ri-kaṃool rōt in emaroñ etal kajjitōk ko ñane im rej kaalikkar ļok naaj ta uwaak ko im bade eo im eaar jab kūr tok emaroñ bar kajitūkini.

HUNG JURY – Juon jury eo im ro uwaan rej jab maroñ errā ippān doon kōn juon wōt kain jemļok.

HYPOTHETICAL QUESTION – Juon kajjitōk eo ej pedped ion juon aṃṃṃon ak

waan joñak, im kajjitōk wōt kōn jet meļeļe ko eṃōj an dedeļok aer deļoñ āinwōt kein kaṃool, ko im rej kōtļok an juon ri-kaṃool eo etijemļok kwaļok an lōmṃnak ikijjien ekkar ñan waan joñak eo.

ILLEGAL – Juṃae, ak ej jab mālim iuṃwin kien; ej jab ekkar iuṃwin kien.

IMMUNITY – Kallimur eo jān Kien (*Government*) ñan juon armej bwe armej eo ejāmin wōr liaakļok ṇae oktan an naaj kwaļok jet naan in kaṃool ko ilo juon keej in criminal.

IMPANEL – Kajjiet juon jury. Ñe ededeļok kōṃṃmani kajjitōk ko im ṃōj an kajjojo loār ro kōjērbal jimwe ko aer ñan kajjitōkļok jabdewōt eo rōkōṇaan, rej kwaļok wōn ro uwaan jury eo.

IMPEACHMENT OF WITNESS – Kajjitōkin maroñ in kōnono ṃool eo an juon ri-kaṃool.

IMPLIED CONTRACT – Juon contract eo im armej eo ej kallimur kake juon men ej jab lukkuun kwaļok ilo naan bōtaab juon emaroñ aṅtoṇe ļok pedped wōt ioon kōṃṃman ko an.

INADMISSIBLE – Juon men eo im, ekkar ñan rule ko ikijjien kadeļoñ tok kein kaṃool, ej jab maroñ deļoñ tok āinwōt kein kaṃool ilo juon ekajet ak iien roñjake.

INCAPACITY – Ejjeļok an juon kajoor ak maroñ iuṃwin kien ñan kōṃṃmane juon men.

INCEST – Łajikmeed ak tape ikōtaan ruo armej ro joñan aerro epaake doon ilo nukwi emo aerro pāleek ak ṃareik doon.

INCOMPETENCY – Likjab ak jabwe in kōlmānļokjeṇ eo ippān juon armej im ej bōbrae an meļeļe kōn jekjekin im unin kōnono eo ilo juon iien roñjake, kōnono ippān loār eo an, im jipañ ilo kōpooj jojomar eo an make.

INCRIMINATE – Kaalikkar ke juon armej ewōr ruōn kōn juon jorrāan ak bōd.

INDEMNIFY – Naan in ej kōnono kōn kain armej rot eo im rej kōṃṃmakūt bōd eo jāne ikijjien jet jorrāan ko rej waļok ñan bar juon armej meñe e ej armej eo im ej lukkuun tōllōkin bōk eddoun jorrāan eo.

INDEPENDENT EXECUTOR – Juon *executor* eo (lale meļeļe eo an *executor*) ejenolok, eo im ej kōṃṃmani jērbal im eddo ko an juon *executor* ilo an ejjeļok an *court* ļok ippān ilo wāween an kōṃṃmani.

INDIGENT – Aikuj im jeraṃōl. Juon ri-juṃae abṇōṇō eo im emaroñ kaṃool ñan *court* ke eaikuj im jeraṃōl, *court* emaroñ jitōñ juon an loār eo ej jab aikuj kōļļā wōṇāan.

INFORMANT – Juon armej eo im rej jab kwaļok wōn e im ej kwaļok jet meļeļe ko ilo ittino ñan bwilijmāan ro kōn juon jorrāan ak bōd eo ear waļok, eo im ekkā aer ukōt ļok kōn juon menin kōjeraaṃṃmane, ñe ej jab ekwe jet kōṃṃman ko rōṃṃman rejenolok ñane.

INFORMATION – Juon peba eo ri-liaakļok ej kadeļoñ tok ñan kwaļok im kōmeļeļeik jorrāan ak bōd ko eṅouk ruōn juon ri-juṃae

abñōñō kaki. Ej bar jermal ñan an kūr tok juon ri-juṃae abñōñō ñan ekajet.

INFRACTION – Juon jorrāān ak bōd rot eo ejjelōk kaje kōn kalbuuj ṃae. Jorrāān ak bōd jidik ko ikijjien kien kōttōr wa ko ekkā wōt ad watōki bwe rej jorrāān ak bōd rot in.

INITIAL APPEARANCE – Ilo *criminal* keej ko, menin ej kōnono kōn iien roñjake eo iṃaantata, im ekkā an naaj jāj eo kōṃṃane men kein emān: (1) kaalikkar meṃeṃe ko ikijjien ri-juṃae abñōñō eo (etan, jete an iiō, im ej jokwe ia), (2) kōjjeṃāiki kōn jimwe ko an, (3) karōk iien *preliminary hearing* eo im iien roñjake ko jet, im (4) jermal ko ikijjien bail ak joortoklik ñan an pād ilikin kalbuuj ilo iien eo ej kōṃṃan keej eo.

INJUNCTION – Juon karōk jān *court* eo im ej kamōik an juon armej ak doulul kōṃṃane juon men.

INMATE – Juon ri-kalbuuj eo ej pād ilowaan juon jikin ak iṃōn kalbuuj.

INNOCENT UNTIL PROVEN GUILTY – Tōmak eo iuṃwin kakien eo im ej ba bwe jabdewōt armej eo eṃōuk ruōn kōn juon jorrāān ak bōd naaj aikuj watōke ke ejjelōk ruōn ṃae iien kamool ko renaaj joṃōk pere jān ṃōṃnak eo an *court* ak jury eo ke armej eo eṃōuk ruōn eaar ak eaar jab kōṃṃane jorrāān ak bōd eo.

INSANITY PLEA – Juon meṃeṃe eo jān juon ri-juṃae abñōñō ke eaar ejjelōk joñan jeṃā kōṃṃanṃōkjen ak ṃōṃnak eo aikuji iuṃwin kakien ko ñan maroñ ṃa ruōn kōn juon jorrāān ak bōd.

INSTRUCTIONS – Naan in kōmeṃeṃe ko an juon jāj ñan juon jury ṃokta jān an jury eo jino jembali kajjitōk ko ej aikuj uwaaki kab kakien ko rej jermal ñan keej eo.

INTANGIBLE ASSETS – Men ko im kwōj jab maroñ loi kōn meṃam āinwōt *stock certificate* ko, *bond* ko, *bank account* ko, im jeraamṃan ko ikijjien *pension* ko im ewōr aorōkier im ej aikuj wōr watōki ilo kōnono ko kōn men ko ṃweien juon armej eo eṃōj an mej.

INTENT – ṃōṃnak eo ñan kōṃṃane juon men bwe en tōprak juon men juon armej ej kōttōpar e.

INTERLOCUTORY – Karōk ikijjien juon wōt men. Ej jab jeṃṃōk eo ñan juon keej. Juon *interlocutory order* ak *interlocutory appeal* enaaj jermal wōt ñan kōnono eo bōk ṃōṃtak ilo tōre eo im jab ñan aolep kōnono ko ilowaan keej eo.

INTERROGATORIES – Kajjitōk ko ilo jeje im rej itok jān juon iaan bade ko ilo juon keej, eo im bade eo juon ej aikuj kōṃṃane an uwaak ñane ilo bar jeje.

INTERVENTION – Juon kōṃṃakūt eo jān bar juon armej, ijellōkwūn armej ro ilo keej eo, eo im jeṃṃōk eo an keej eo emaroñ bar jeṃṃōte, im ej kōṃṃane ñan an *court* kōṃṃalim an deṃōñ tok ilo keej eo āinwōt bar juon bade. Eoktakṃōk jān wāween eo im ej kōṃṃan bwe juon armej en men eo rej ṃa etan *amicus curiae*.

INTESTATE – Mej ak armej eo eaar jab kōṃṃan an kallimur.

INVESTIGATION – Kilen kajjitōk ak etale eo ejejjēt iumwin kien ñan tōpar im ain meļeļe ko ikijjien juon men.

IRRELEVANT – Kaṁool ko im rej jab ekkar ak ejjeļok ļok aer ilo men eo kōnono kake.

ISSUE – (1) Juon men eo bade ko ilo juon keej rej jab errā ippān doon kake. (2) Ñan kadiwōjļok juon men, āinwōt juon karōk an *court*.

JAIL – Juon jikin kalbuuj eo im juon ri-juṁae abṅōṅō ej pād im kōttar iien ekajet eo an ie. Ej bar āinwōt ijo ri-juṁae abṅōṅō ro eṁōj lo ruwe ir kōn *misdemeanor* (ak bōd jidik ko) rej pād im kalbuuj ie.

JEOPARDY – Jekjek ak tōre eo enana im juon armej eo eṁōj lukkuun eṅouk ruōn iṁaan juon *court* kōn juon jorrāān ak bōd ej pād ie. Jekjek eo im ekauwōtata im juon ri-juṁae abṅōṅō ilo iien ekajet ej jelṁae kōn wōt an maroñ wōr/ak lo ruōn im leļok kaje ṅae.

JOIN – Kobaiki, deļoñ juon men.

JOINT AND SEVERAL LIABILITY – Tōmak eo ilo wāween kien im ej ṅa wāween bwe juon iaan bade ko im ro rej jīmor eddoun juon men en naaj aikuj kōļļāik wōṅāān jorrāān ko eļaññe bade ko jet rej jab maroñ kōļļā.

JOINT TENANCY – Wāween eo iumwin kien im ej ṅa wāween an ruo armej maroñ aerro jīmor juon men. Ilo iien eo ej mej armej eo juon innem armej eo ej mour wōt enaaj oktak im an wōt men eo.

JOINT VENTURE – Kobain ruo ak lōñļok armej im kōṁṁane juon jermal eo rej jīmor bōk aer jeraamṁan jāne.

JOYRIDING – Bōk juon waan ettōr ilo bōd ilo an ejjeļok an armej eo ej bōke wa eo ļōmṁak in bōk wa eo ñan indeo jān armej eo waan wa eo, ekkā wōt an waļok jatiljek in ettōr ilo kain wāween in.

JUDGE – Juon ri-jermal eo eṁōj kōmaroñe kōn kāālōt ak ijitōñ ñan an roñjake im kōṁṁan jemļok ñan keej ko ilo *court* ko.

JUDGMENT – Alikkar eo āliktata jān *court* im ej bōktok jemļok eo ñan juon abṅōṅō; juon ļōmṁak.

JUDICIAL NOTICE – Kile eo an *court* kōn ṁool eo an juon men ilo an ejjeļok kein kaṁoole.

JUDICIAL REVIEW – Maroñ eo an *court* ñan etale jermal ko an jikin jermal ko jet an kien. Barāinwōt, maroñ eo ñan kaalikkar ke jermal ko an jet bar ra ko an kien rej idaaptōk ippān jemāñe eo.

JURISDICTION – 1. Maroñ eo an *court* iumwin kien ñan roñjake im kōṁṁan jemļok ñan juon keej. 2. Jikin ak laļ eo juon *court* ewōr an maroñ ie.

JURISPRUDENCE – Ekatak eo kōn kakien ko im wāween an kakien ko jermal.

JUROR – Juon eo ej uwaan juon jury.

JUROR, ALTERNATE – Juon eo uwaan jury eo rej kalōñļok ñan ṁaanjāppopo eļaññe juon iaan ro ilo jury enaaj nañinmej ak jab maroñ jijet.

JURY – Juon doulul in armej ro k̄ālōt er ñan jidik wōt iien j̄an lubwilijin armej ro ilo juon jukjukin pād eo im rej kallimur ñan mool ilo aer kōmmane jermal eo ñan roñjake kaṃool ko ilo juon iien ekajet im kwaḷok alikkar eo eḷañne ewōr ak ejjeḷok ruōn juon armej pedped wōt ioon kaṃool ko.

JURY BOX – Jikin eo eṃōj kōjenolok ilowaan *courtroom* eo ñan an jury eo pād ie ilo iien ekajet eo.

JURY FOREMAN – Armej eo uwaan jury eo ej jeban ak tōl kōnono ko ilo iien eo jury eo ej jerbale jemḷok eo an im ej armej eo ej kōnono ilo etan jury eo iṃaan *court* ñan kwaḷok ta jemḷok eo an jury eo.

JURY TRIAL – Juon ekajet eo im jury men eo ej kwaḷok ta jemḷok eo, im āinjuon j̄an ekajet ko me j̄aj men eo ej kōmmane jemḷok eo.

JURY, HUNG – Juon eo uwaan jury eo me ej jab maroñ errā ippān lōmṃak eo an ro mōttan ilo jury eo ālikin aer kōnono ippān doon kake iumwin juon tōre eo.

JUSTICIABLE – Unin kōnono im meḷeḷe ko rōmṃan ak rōkkar bwe en wōr kōnono kaki iṃaan *court*; Maroñ wōr alikkar ak jemḷok j̄an kakien ko ak *court* ko.

JUVENILE – Juon eo ej dik wōt iiō eo an im ejjañin tōpar dettan juon eo jemarōñ watōke ak jermal ñane āinwōt juon rūtto. Ekkā an jermal naan in ñan juon armej eo ej ilaḷin 18 an iiō.

KIDNAPPING – Bōke im dāpij juon armej ilo an ejjeḷok an armej eo kōṃaan ak wōr

mālim jāne, im ilo an ejjeḷok an juon maroñ in kōmmane wāween eo iumwin kien.

KNOWINGLY – Wōr an juon jeḷā kake ta eo ej kōmmane, kōmmane j̄an kōṃaan im k̄ālōt eo an make, im wōr wōt an kar lōmṃak in kōmmane juon wāween eo ej juraake juon jorrāan ak bōd.

LARCENY – Anemkwōj im bōk juon men ak koṇte.

LAW – Kakkobaba in kien ko ak wāween kōmṃan ko eṃōj an ra eo ej loloodjake im bōk eddoin ejaaki bwe ren kien, ko im raar bōk j̄an jemḷok ko an kien ak j̄an imminene im wāween mour ko an armej.

LAW CLERKS – Armej ro eṃōj aer bōk katak ikijjien kakien im rej jipañ j̄aj ro ilo aer kōmmani etale ko aer ñan aer kōmṃan aer jemḷok.

LAWSUIT – Juon abṃōṃ eo ikōtaan ruo ak lōñḷok j̄an ruo armej im eṃōj kadeloñḷok iṃaan jikin ekajet.

LAY PERSON – Juon eo eaar jab bōk katak ikijjien kakien.

LEADING QUESTION – Juon kajjitōk eo im āinwōt ej itōn kwaḷok naaj ta uwaak eo an ri-kaṃool eo im kōmṃanḷok an ri-kaṃool eo naan bwe en ālij men ko ri-kajjitōk eo ej ba. Juon kajjitōk eo ej kaalikkarḷok ta uwaak eo ri-kajjitōk ekōṃaan ñan kajjitōk eo an.

LEASE – Juon bujen koṇ eo ej ṃa wāween an juon armej eo ewōr juon mweien leḷok ñan bar juon armej ñan an bōke, kōjerbale ak amāne iumwin juon kōtaan eo kaalikkare

kōn juon dettan eo eṃōj errā kake (wōṇāān jata).

LEGAL AID – Juon jikin jermal eo ej peļļok ñan an jipañ jabdewōt armej ak doulul ko im rej jab maroñ make kōļļā wōṇāān juon eo emaroñ jipañ er.

LENIENCY – Kapilōk eo ñan kōmeraikļok kaje eo an juon armej jān joñan eo en kar lukkuun ilok ñane.

LESSER INCLUDED OFFENSE – Juon jorrāān ak bōd eo ekūtbuuj, ej jab aolepān, ak jet iaan wāween ko im rej ejaake im juraake juon jorrāān ak bōd eo eļapļok jāne; ñe juon ej kōṃṃane jorrāān eo eļapļok ej meļeļeen bwe armej eo ej bar kōṃṃane jorrāān ak bōd eo edikļok.

LETTERS OF ADMINISTRATION – Juon peba eo ej ilok jān *court* im ej kwaļok ak kaalikkar juon armej bwe ej e eo eṃōj an *court* kōmaroñe ñan an lale im bōk eddoin men ko ṃweien juon armej eo emej.

LETTERS TESTAMENTARY – Juon peba eo ej ilok jān *court* im ej kwaļok ak kaalikkar juon armej bwe ej e eo eṃōj an kar alikkar ilo kallimur bwe en wōr an maroñ in aiin men ko ilo etan juon armej eo eṃōj an mej.

LEVY – Juon ebbōk; ebbōk jāān ko ilo jekjek ko rōkkar iuṃwin kien ilo wāween aer bōk men ko im wia kaki.

LEWD CONDUCT – Ṁanit ak kōṃṃan ko rejekkar, rōtepil, rōļōn, rōttoon, ak kajjōjō.

LIABILITY – Ṁuri ak eddo ko an juon im rejimwe im ekkar iuṃwin kien.

LIBEL – Kwaļok naan ko ilo jeje ak pija ko ñan riab im kōnanaik ak koṃkure etan bar juon armej.

LIEN – Wāween eo ej ṇa wāween an wōr an juon armej maroñ im jimwe ioon juon men eo ṃweien bar juon armej eo im eaar wiaiki kōn jāān ko ṃuriiki jān armej eo ej wōr an maroñ im jimwe ioon. Ej jab meļeļein bwe ñe juon armej ej kabwijōr *lien* eo ioon juon men eo ṃweien bar juon armej ej oktak im e eo ej ṃweien men eo, men eo de eo lien eo ej kōṃṃane ej kōmaroñ armej eo ṃuri ippān bwe en wōr an naaj maroñ in wiakake men eo im kōļļaik ṃuri eo an armej eo jān tōprak eo an wia kake eo an men eo.

LIMITED JURISDICTION – Menin ej kōnono kōn kain *court* rōt ko maroñ ko aer ñan roñjake rej bōjrak wōt ilo jet kain *criminal* im *civil case* ko.

LINEUP – Wāween kakilen armej eo im bwilijmāāṇ ro rej kōļaini jet armej ro, ekoba armej eo ļōṃṃak nanaiki, imaan armej eo eaar waļok jorrāān ak bōd eo ṇae ñan an armej eo kakilene im kwaļok ke armej eo ļōṃṃak nanaiki ej lukkuun armej eo, eo eaar kōṃṃane jorrāān ak bōd eo.

LITIGANT – Juon bade ilo juon keej.

LITIGATION – Juon keej ak abṇōṇō.

LOITERING – Pād bajjek ilo juon jikin ilo an ejjeļok un, eļaptata ilo juon kain jikin eo me jikin aolep armej ak aolep armej remaroñ pād ie.

LYNCHING – Bōk mour eo an bar juon armej kōn lukwōj būruon im totoiki ilo

ejjelok mālīm ak maroñ in kōmmane wāween in.

MAGISTRATE – Juon ri-jerbal in bar jikin ekajet eo im ewōr an maroñ in kōmmani jet iaan jerbal ak eddo ko an juon jāj. Jet iien menin emaroñ bar kōnono kōn juon jāj.

MALFEASANCE – Juon jerbal eo enana, ak manit nana; kōmmane juon men eo im emōj lukkuun kaṃo iumwin kien.

MALICE – Mejetatoto in dike, matōrtōre, ak kōjdate eo ṅae bar juon armej, eo im emaroñ kōmman bwe juon en wōr an lōmṅak in kiiō kōmman juon jorrān ak bōd eo ṅae armej eo ilo ejjelok juon un eo ekkar im jimwe iumwin kien ṅan an kar kōmmane jorrān ak bōd eo.

MALICIOUS MISCHIEF – Wāween kōkkure men ko mweien bar juon armej jān kōṅaan im kāālōt eo an juon armej make itok jān an juon dike im matōrtōre armej eo mweien men eo kōkkure.

MALICIOUS PROSECUTION – Juon keej eo bōkmaantak ṅae juon bar armej ilo an ejjelok lukkuun juon un eo ejimwe im ekkar, eo im jemlok eo an eoktak im jipañ im ṅan emman eo an armej eo kar liaaklok.

MALPRACTICE – Jerbal ilo jab jimwe an juon loor eddo ko an ekkar ṅan jerbal eo an ṅan lukkuun tiljek im mool an kōmmane jerbal eo an ilo ejjelok lōmṅak in moṅ im riab. Naan in ekkā wōt an jerbal ṅan taktō ro, loar ro, im accountant ro.

MANDATE – Juon wōtar ak karok eo jān court ak juon jāj, eo im ej kappe juon eo

tōllōkin ṅan an wōr loor ak kōmman ekkar ṅan ta eo juon jemlok, kaje, ak karok ej ba.

MANSLAUGHTER, INVOLUNTARY – Bōk mour eo an bar juon armej ilo wāween ko rej jab ekkar im jejjet iumwin kien, ilo ejjelok kar dike, matōrtōre, ak kōjdate, ilo iien eo ej jako armej eo itok wōt jān an armej eo juon kōmmane juon bar jorrān ak bōd eo im ejjelok an kōtmāne ke enaaj kar waṅok jorrān ko rōllap ṅan armej eo juon.

MANSLAUGHTER, VOLUNTARY – Bōk mour eo an bar juon armej ilo wāween ko rej jab ekkar im jejjet iumwin kien, ilo ejjelok kar dike, matōrtōre, ak kōjdate, ak bwe ilo iien eo armej eo juon ej kōmmane jorrān eo, ilo tōre eo, ewōr jet eñjake ko rōkajoor ippān im kōmman an jidimkij.

MASTER – Juon loar eo ijjitōñ in juon jāj ṅan an kōmman iien roñjake ko ṅan an bōk melele im jān melele ko enaaj tōpari kōmmane im kwaṅok juon an lōmṅak, ta wāween ko emōj an tōpare ikijjien an kien ko jerbal, im kwaṅok juon an lōmṅak kōn ta jemlok eo ej lōmṅak ke ekkar.

MATERIAL EVIDENCE – Joñan kaṃool ko im rej itōn kareel lōmṅak eo an armej ak jāj eo ej etali melele ko pedped wōt ioon an watōk ke kaṃool eo ekkar ṅan unin kōnono eo imaan jāj eo.

MATERIAL WITNESS – Ilo keej in *criminal* ko, juon ri-kaṃool eo im naan in kaṃool ko an relukkuun aorok ṅan juon wōt iaan bade ko an liaaklok ak jojomar.

MAYHEM – Bōd ak jorrān eo ikijjien kōkkure ak kōmman jorrān ko ṅan ānbwinnin bar juon armej, elaptata ṅan

kōmman bwe en jab maroñ kōmmane juon men ak ñan ukot kar jekjekin kar nemāme eo an juon armej.

MEDIATION – Wāween jermal eo juon im rej bar kōmmane ñan pukot mejlan juon abñōñō ilo aer leļok abñōñō eo ñan bar juon armej eo ejjeļok ļok an ilo abñōñō eo, eo im enaaj maroñ jipañ bade ko tōpar juon aenōmman ak koñ.

MEMORIALIZED – Kōmmane im door juon men ilo jeje.

MENTAL HEALTH – Ājmour ak utamwe eo an kōmālij ak kōlmānļokjeñ eo an juon armej.

MERITS – Lukkuun jimwe ko an bade ko; juon jemļok eo ej pedped wōt “ioon *merit* ko ak lukkuun jimwe ko an bade ko” ej juon eo im ej tōpar jimwe eo (ko) an juon bade, eo im eoktakļok jān jemļok eo an juon keej eo eaar jab kōmman ekkar ñan jimwe eo (ko) kōnono kaki ilo keej; ñan waan joñak, kadeļoñ men eo ña etan, *nolle prosequi*, mokta jān an jino juon ekajet ilo juon *criminal case* ej juon jemļok kar kōmmane ilo an jab pedped ioon *merit* ak lukkuun jimwe ko an bade ko, im kōtļok an naaj maroñ wōr ekajet men ko ruōn armej eo ilo juon iien tokālik ilo aer jab kōmmane men eo rej ña etan *double jeopardy* ak ekajete juon jorrāan ak bōd ruo alen. Ejja barāinwōt, joļok juon *civil case* pedped ioon juon likjab ak rōļok in jermal, āinwōt bōd ak likjab in kōmman kōjjeļā ko, ejāmin juon wāween eo im enaaj kōmman bwe en wōr men eo rej ñae etan *res judicata* ak ba bwe eñōj an kar dedeļok an ekajet im wōr jemļok in juon men.

MIRANDA RIGHTS – Menin aikuj eo ñan juon bwilijmāan ñan an kwaļok jimwe ko an juon armej eo eñōj an jibwe im kalbuuji mokta jān an kajjitōk kajjitōk ko ippān. Eļaptata, jimwe eo ñan jab kōnono im kwaļok jabdewōt meļeļe; bwe jabdewōt meļeļe eo armej eo enaaj kwaļok emaroñ jermal ñae; jimwe eo an ñan an wōr juon an ļoār; im bwe eļañne armej eo ej jab maroñ make kōļļā wōñāan juon an ļoār, innem renaaj jitōñ juon ļoār ñan an jipañe eļañne ej kōñaan eo an in.

MISDEMEANOR – Juon jorrāan ak bōd eo edikļok jān juon jorrāan eo elukkuun ļapļok ñae etan *felony* im ekkā an ilok kaje ñae ikijjien bakkiiñ ak kalbuuj jidik wōt iien.

MISTRIAL – Juon ekajet eo enana ak jorrāan itok wōt jān bōd in jermal ko rej jab loor kakien ko. Eļañne juon jāj enaaj ba bwe enana ak jorrāan juon ekajet, innem ekajet eo enaaj aikuj bar jino jān jinoin, ekoba bar kālōt juon jury kāl.

MITIGATING CIRCUMSTANCES – Wāween ko me rej jab kwaļok ke eaar wōr juon un eo eaar ekkar bwe juon armej en kar kōmmane juon jorrāan ak bōd, bōtaab maroñ watōki bwe rej jet ko ekkar bwe ren kadikļok ruōn armej eo kaki.

MITIGATING FACTORS – Meļeļe ko me rej jab kwaļok juon un eo ekkar ñan an kar juon armej kōmmane juon jorrāan ak bōd bōtaab maroñ watōki bwe rej jet ko ekkar bwe ren kadikļok ruōn armej eo kaki.

MODIFICATION – Juon oktak, ukok, ak kakkobaba eo im ej kobaik tok bar jet meļeļe ko rōkāal ñan juraake juon jorrāan ak bōd, ak joļok jet meļeļe. Bōtaab, ejāmin lukkuun

ukot im joḷok meḷeḷe ko raorōk ak unin abḥōḥō eo.

MOOT – Juon keej ak meḷeḷe eo ejjeḷok unin kōnono kake ñan an *court* kōmmane jemḷok eo an kōn wōt an jañin kijer in wanlōñtak ak ekkar kōnono kake ak dede ḷok an kar mōj kōnono kake im wōr alikkarin moktaḷok. Menin ekkā wōt an kōnono kōn wāween eo *court* ej makoko in jerbale juon men kōnke emōj an kar dede ḷok jerbale moktaḷok im kiiō kōmman bwe en ejjeḷok unin an *court* eo naaj lōmḥak kake ilo tōre eo ej kōmmane jemḷok eo an.

MOTION – Juon kajjitōk eo ej itok ilo jeje ak naan jān juon bade eo ilo juon keej mokta jān, ilo tōre eo ej, ak ālikin juon ekajet ñan kajjitōk ḷok ippān jāj eo bwe en kwaḷok juon an alikkar ak karōk eo enaaj jipañ ak kōtōprak kajjitōk eo an bade eo ej kōmmane kajjitōk eo.

MOTION DENIED – Alikkar ak karōk eo an jāj eo im ej kwaḷok ke ej jab kōtḷok kajjitōk eo kajjitōk kake.

MOTION GRANTED – Alikkar ak karōk eo an jāj eo im ej kwaḷok ke ej kōtḷok kajjitōk eo kajjitōk kake.

MULTIPLICITY OF ACTIONS – Kōmman elōñḷok jān juon wāween ko ñan kajjitōk bwe en wōr ekajete juon wōt abḥōḥō. An wōr ruo ak elōñ ḷok jān ruo *lawsuit* ak keej ko ikijien juon wōt abḥōḥō im ñae juon wōt ri-juḥae abḥōḥō.

MURDER – Uror. Bōk mour eo an bar juon armej ilo wāween ko rej jab jejjet im jimwe iumwin kien ilo an kar wōr wōt an armej eo lōmḥak in bōk mour eo an armej eo juon.

NEGLIGENCE – Likjab in kōmmane juon men ilo joñan tiljek im kōjparok eo ekkar im juon armej emaroñ kar jermal ikijien ilo an kōmmane juon men.

NEXT FRIEND – Juon armej eo, ejjab juon bade im ej jab juon *guardian*, ak ej deḷoñe juon keej ñan an bōk kuḥaan im jermal ilo etan juon armej eo ewōr utaḥwe in kōmālij ippān ak juon ri-abḥōḥō eo ej dik wōt im iiō eo an ej ilaḷin 18 iiō dettan.

NOMINAL PARTY – Juon armej eo rej kadeḷoñ ḷok ilo juon keej āinwōt juon bade ak ri-juḥae abḥōḥō kōn wōt ke rule ak kien ko rej kwaḷok ke ej aikuj pād ilo record ko.

NOT GUILTY – Jemḷok eo ilo *criminal case* ko im jāj ak jury eo ej kōmmane im kwaḷok ke ejjeḷok ruōn ak ej jab bōd armej eo kar eḥok ruōn kōn jorrāan ak bōd.

NOT GUILTY BY REASON OF INSANITY – Alikkar eo jān jury ak jāj eo ke ejjeḷok ruōn ri-juḥae abḥōḥō eo kōn bōd ak jorrāan eo kōn wōt an wōr nañinmej ak utaḥwe in kōmālij ippān, im ekkā wōt kalbuuj ak likūt er ilo mōn bwebwe (*mental institution*). Menin emaroñ bar jermal ilo *criminal case* ko āinwōt uwaak eo an juon ri-juḥae abḥōḥō ñan bōd eo eḥok ruōn kake, eo im ej ba bwe ejjab bōd kōn wōt an wōr nañinmej ak utaḥwe in kōmālij ippān.

NOTICE – Kōjeḷā eo ñan bade eo emōj abḥōḥō ñae ilo juon *civil case* ñan kōjjeḷāiki ke emōj kadeḷoñ tok abḥōḥō ñae. Barāinwōt, jabdewōt kōjeḷā ko jet ilo juon keej.

NOTICE TO PRODUCE – Ilo kilen jermal, juon kōjjeḷā ak kajjitōk eo ej kōmman ilo jeje jān juon bade ñan kajjitōk ḷok ippān

bade eo juon bwe en kwaḷok ḷok juon peba ko ak jabdewōt men eo juon emaroñ in jibwe, lale, etale, ak kōmman *copy* jān e.

NULL AND VOID – Ejjelok kütien, kajoor iumwin kakien ñan lukwōj, ak maroñ in wōr kütien im jermal.

NUNCUPATIVE WILL – Juon kallimur ilo naan.

OATH – Juon kallimur ilo naan ak ilo jeje jān juon ri-kaḷool ñan kōnono mool.

OBJECT – Ñan kwaḷok ñan *court* ke juon armej ej jab errā ak ke ej jumae juon men eo kōmman jān ak jab kōmman jān bade eo juon.

OBJECTION – Kwaḷok eo jān juon armej ñan *court* ke ej jab errā ak ke ej jumae juon men eo kōmman jān ak jab kōmman jān bade eo juon.

OBJECTION OVERRULED – Alikkar eo jān *court*, ilo iien ekajet, ñan kwaḷok ke ejjab errā ilo naan in jumae im ej kōtḷok kajjitōk eo, naan in kaḷool eo, ak bwe kein kaḷool eo en deḷoñ.

OBJECTION SUSTAINED – Alikkar eo jān *court*, ilo iien ekajet, ñan kwaḷok ke ej errā ippān bade eo ej kwaḷok an naan in jumae im ejjab kōtḷok kajjitōk eo an bade eo juon, ak naan in kaḷool eo, ak bwe kein kaḷool eo en deḷoñ.

OF COUNSEL – Naan in ej kōnono kōn kain ḷoār rōt eo im rej kōjerbale ñan an jipañ kōpooj keej eo, ak jipañ lemaanḷok ñan *appeal*, bōtaab ej jab lukkuun ḷoār eo an bade eo.

OFFENDER – Juon eo ej kōmmane juon jorrāan ak bōd, āinwōt jorrāan ak bōd ko rōḷḷap, jorrāan ak bōd ko rōddik, ak jorrāan ak bōd ko jet ewōr kaje ñane iumwin kakien.

OFFENSE – Juon jorrāan ak bōd, āinwōt jorrāan ak bōd ko rōḷḷap, jorrāan ak bōd ko rōddik, ak jorrāan ak bōd ko jet ewōr kaje ñane iumwin kakien.

OFFER OF PROOF – Lemaantak kein kaḷool ko ñan *court* (ijo ejako jury eo ie) ñan an *court* kwaḷok alikkar eo eḷañne kein kaḷool eo emaroñ deḷoñ tok āinwōt kein kaḷool ak jab.

ON A PERSON'S OWN

RECOGNIZANCE – Kōtḷok an juon armej jab pād ilowaan kalbuuj ilo an jab aikuj door jabdewōt dettan ko āinwōt joortoklik, ilo an kallimur ke enaaj roḷ tok ñan *court*.

OPENING ARGUMENT (STATEMENT) – Naan in kōpeḷḷok ko an ḷoār ro an kajjojo bade ko, ko im rej kwaḷok ta meḷeḷe ko bade ko kajjojo renaaj limaantak ak kaḷooli ilo iien ekajet eo.

OPINION – ḷōmḷak eo jān juon jāj ñan kōmeḷeḷeik ta unin jemḷok eo an *court* eo ak jāj ro elōñ uwaer. Juon ḷōmḷak eo ej kwaḷok an juon jab errā ippān ḷōmḷak eo an ro elōñ uwaer ej kwaḷok im kōmeḷeḷeik ta un ko unin jab errā ippān jemḷok eo an ro elōñ uwaer pedped wōt ioon meḷeḷe eo an kōn kien ko. Juon ḷōmḷak eo ej kwaḷok an juon errā ej kwaḷok wōt ke ej errā im jab kōmeḷeḷe ta unin an errā. Juon per *curium opinion* ej juon ḷōmḷak eo an *court* im ejjañin mōj jaini.

OPINION EVIDENCE – Ekkā wōt jiroñ ʎok juon ri-kaṃool bwe en kōnono wōt kōn men ko elukkuun jeḷā kaki ke ṃool im ej jab maroñ kwaḷok ta lōṃṃak eo an kōn juon men. Ijo wōt ke, eḷaññe eṃōj kile ri-kaṃool eo bwe ej juon eo etijemḷok kōn men eo ej kaṃool ikijjien, innem rej kōtḷok an kwaḷok lōṃṃak eo an āinwōt juon eo etijemḷok pedped wōt ioon meḷeḷe ko eṃōj aer alikkar.

ORAL ARGUMENT – Iien eo leḷok ñan ʎoār ro bwe ren kwaḷok naan in kōjemḷok ko aer iṃaan *court* im bar kwaḷok meḷeḷe ko raar wōnṃaantak kaki bar juon alen, im ñan aer barāinwōt uwaak jabdewōt kajjitōk ko jān jāj eo.

ORDER TO SHOW CAUSE – *Order* ak karōk eo an *court* ñan an juon armej aikuj in jāde iṃaan *court* im kwaḷok ta un eo bwe *court* en jab aikuj kōṃṃane juon men eo ej lōṃṃak in kōṃṃane ñae armej eo. Eḷaññe armej eo ej likjab ak jab jāde iṃaan *court* ak jab maroñ kwaḷok jet un ko rōkkar bwe *court* en jab kōṃṃan men eo ej lo ke ekkar, *court* enaaj wōnṃaanḷok wōt im kōṃṃane jabdewōt men eo ej lo ke ekkar. Ilo keej in *criminal* ko, ri-juṃae abṇōṇō eo ej aikuj kwaḷok ta un ko bwe *court* en jab kabōjrak ak ukot karōk ko eṃōj kar leḷok ñan an armej eo pād iuṃwin *probation* ak pād ilikin kalbuuj iuṃwin kar karōk ko an *court*.

ORDER, COURT – Juon karōk an *court* ilo jeje ak ilo naan ñan kōṃṃane ak jab kōṃṃane juon men.

ORDINANCE – Juon kakien eo ejaake ilo juon *local government*.

ORIGINAL JURISDICTION – *Court* eo im juon men ej aikuj *file* ak deḷoñ ʎok ie ṃoktata.

OVERRULE – Alikkar eo jān jāj eo ke ej jab kōtḷok objection eo. Alikkar eo jān *court* eo ilōñḷok ñan kwaḷok ke ej jab errā ilo lōṃṃak ak jemḷok eo an *court* eo ilaḷ.

OVERT ACT – Juon jermal ak kōṃṃan eo ejjedmatmat im ej kaalikkar ke eaar wōr lōṃṃak in kōṃṃane juon jorrāan ak bōd.

PANDERING – Kōṃṃan karōk ñan an juon armej kokañ kake ak wia kake ānbwinnin.

PARALEGAL – Juon armej eo ewōr an jeḷā kilen jermal ak kapeel ikijjien jermal in ʎoār ak *court*, bōtaab eaar jab dede ʎok an jikuul in ʎoār im ej jab lukkuun juon ʎoār, im ej jermal iuṃwin juon lukkuun ʎoār eo im ekkar ñan kien ewōr an mālim in kōṃṃani jermal ko an ʎoār.

PARDON – Wāween joḷok bōd eo im ej joḷok ruōn ak kaje eo an juon eo eṃōj kar ekajet im lo ruōn.

PAROLE – Wāween eo im rej kōroḷ ʎok juon ri-kalbuuj jān kalbuuj eo ṃokta jān iien eo en kar jejjet iien an lukkuun jemḷok kaje eo an.

PAROLE EVIDENCE – Kaṃool ko ilo naan im jab ilo jeje.

PARTY – Juon armej, *business*, ra an kien eo im ej lukkuun bōk kuṃaan ilo liaakḷok eo ak jojomar eo an juon keej.

PATENT – Mālim eo jān juon kien ñan juon armej iuṃwin juon kōtaan eo eṃōj an

kaalikkar bwe armej eo en kine, kōmmane, ak kwaļok juon men eo ellolo in armej eo.

PATERNITY – Jemān juon armej.

PENALTY – Kaje, ilo keej in *civil* ak *criminal*, ekkā wōt an itok ilo kilaan kōļļā ļok jāān.

PENDING – Emōj an ijino bōtaab ejjañin mōj im dede ļok. Āinwōt wōt ba, juon keej ej *pending* jān tōre eo ej deloñ tok ñan tōre eo ej dede ļok jemļok eo an.

PENITENTIARY – Juon jikin kalbuuj eo ñan armej rōt eo im emōj lo ruōn kōn jorrāān ak bōd ko rōļļap.

PEOPLE (PROSECUTION) – Juon laļ. Ñan waan joñak: Republic of the Marshall Islands ñae Theresa Clinton.

PEREMPTORY CHALLENGE – Jiṃwe eo (ilo jury trial) ñan an juon loār katoļok juon armej jān an maroñ kar pād ilo *jury* eo ilo an jab aikuj kwaļok juon un eo ñan an katoļok.

PERJURY – Kwaļok juon meleļe eo ej jab mool ālikin an juon armej bōk kallimur ñan kōnono mool ak door jet meleļe ko ilo juon *affidavit* ak peba in naan in kaṃool ko im rej jab mool.

PERMANENT INJUNCTION – Juon *order* ak karōk eo an *court* im ej kōmman bwe juon men eo en aikuj kōmman, ak bwe juon bade en bōjrak jān an kōmmane juon men. Menin eoktakļok jān karōk ko rej jermal iumwin wōt jidik iien, āinwōt *temporary restraining order* ak *prelimanary injunction*.

PERMANENT RESIDENT – Juon armej eo eaar jokwe ilo juon jikin iumwin juon

kōtaan eo im kiiō ej watōk jikin eo bwe ej lukkuun jikin jokwe eo an.

PERSON IN NEED OF SUPERVISION – Juon ajri eo emōj loe bwe emōj an kōmmane juon rōļok im jab jorrāān ak bōd eo im enaaj kar kōmman bwe en wōr watōke bwe ej juon ajri eo enana mwinlin. Kain rōļok rōt in ekkā wōt an kain ko an bōt aolep iien, jako jān mweo imōn ālikin awa ak jān jikin jekuul, ak ko jān mweo mōn aolep iien. Men kein rej jab bōd, bōtaab rej jet men ko im remaroñ kōmman bwe juon ajri en aikuj pād iumwin kōjparok eo an juon.

PERSONAL PROPERTY – Men ko mweien juon armej im juon emaroñ loi ak uññūri (āinwōt, waan ettōr ko, nuknuk, jea, tebōļ, im kein tōrejab ko) im men ko jet juon ej jab maroñ loi ak uññūri. Men in ej jab kūtbuuj men ko rej ba *real property* āinwōt bwidej ko im maroñ ko an juon ioon bwidej.

PERSONAL RECOGNIZANCE – Wāween eo rej kōtļok an juon armej jab pād ilowaan kalbuuj kōn kallimur eo jān armej eo bwe enaaj jāde imaan *court* jabdewōt iien *court* enaaj aikuji. Āt ko jet rej kōjerbale ñan ejja meleļe in wōt rej ROR ak *release on own recognizance* ak ON A PERSON'S OWN RECOGNIZANCE.

PERSONAL REPRESENTATIVE – Armej eo im ej lale im bōk eddoin men ko mweien juon eo emej. Eļañne emōj kar jitōñ armej eo kōn kallimur, etan armej eo enaaj *executor*. Ñe ejjeļok kar kallimur, etan armej eo enaaj *administrator*.

PETIT JURY – Jury ko ekkā an joñoul-ruo uwaer (ak iiet ļok) rej roñjake juon keej in

criminal ak *civil*. Door āt in ñan kaalikkar lõk jān *grand jury* eo.

PETITION – Kajjitōk eo juon armej ej kadeļoñ lõk imaan *court* ilo jeje ñan kajjitōk lõk ippān *court* bwe en kwaļok alikkar in juon men.

PETITIONER – Armej eo ej kadeļoñ lõk juon an keej ñan kajjitōk juon men ilo *court* eo töllōkin. Barāinwōt, ej armej eo ej *appeal* i lõk jemļok eo an kar *court* eo ilaļ ñan *court* eo ilōñļok. Bade eo juon rej ña etan *respondent*.

PETTY THEFT – Bōke im etal kake juon men eo mweien bar juon armej im aorōkin ele ilaļ in \$100 ilo an wōr lõmņak in bōke im dāpij jān armej eo lukkuun an men eo ñan indeo.

PIMP – Kappok im bōklōk an juon kokañ ak juon eo ej wia kake ānbwinnin *customer* ak armej rōt eo enaaj kōjermal ānbwinnin im kōļļā wōñān.

PLAINTIFF – Armej eo ej kadeļoñ tok juon keej ak abñōñō ñae bar juon armej. Āt eo juon etan armej rōt in ej *complainant*.

PLEA – Ilo keej in *criminal* ko, ej uwaak eo an ri-juᵃae abñōñō im ej kwaļok eļāññe ebōd ak jab bōd. Uwaak eo an ri-juᵃae abñōñō eo ñan meļeļe ko ilo peba eo eņok ruōn kake.

PLEA BARGAIN – Wāween jermal eo im ej ña wāween an armej eo eņok ruōn im ri-liaakļok eo maroñ kōnono ippān doon im lale remaroñ ke tōpar juon koņ eo ikijjien juon jemļok eo enaaj eᵃᵃan ippāerro jīmor, eo im *court* enaaj aikuj mokta kōweeppān

bwe en maroñ wōr kūtien. Menin ekkā wōt an jelōt an ri-juᵃae abñōñō eo errā ñan ba ke ebōd ikijjien bōd eo edikļok ak ebōd kōn juon wōt iaan bōd ko kar eņok ruōn kaki.

PLEADINGS – Meļeļe ko ilo jeje im ej kwaļok ta meļeļe ko an juon bade kōn keej eo an im kōn kien ko im ej kadeļoñ tok ilo *court*.

POLLING THE JURY – Wāween jermal eo, ālikin an mōj an *jury* eo kwaļok ta jemļok eo an, im rej kajjitōkin kajjojo iaan ro uwaan *jury* eo eļāññe rej errā ilo jemļok eo.

POLYGRAPH – Juon kein jermal eo im ej jermal ñan etale eļāññe juon armej ej riab ke ak jab.

POSSESSION OF DRUGS – Wāween an pād im wōr ippān armej eo eņok ruōn uno ko rōkajoor ñan an kōjerbale ñan kaᵃñōñōik e make ak ñan an wia kaki.

POST CONVICTION – Wāween jermal eo im ej ña wāween an juon eo eᵃoj kar ekajete im lo ruōn maroñ juᵃae ak kajjitōkin jemļok eo ak kaje eo pedped ioon meļeļe eo an ke ewōr kar bōd in jermal ak bwe ewōr an jīᵃwe en raar kwane.

POSTPONEMENT – Tōre likļok ak ka-ruᵃwij lõk juon iien roñjake an *court*.

POUR-OVER WILL – Juon kallīmur eo im ej liļok jet iaan ak aolepān men ko mweien juon armej ñan juon *trust* ak juon armej ak jikin eo eᵃoj kar ejaake mokta jān an armej eo mweien men ko mej.

POWER OF ATTORNEY – Maroñ eo leļok ñan bar juon armej bwe armej eo en maroñ

kōmman jet men ko ak makūtkūt ilo etan armej eo ej lelok maroñ.

PRECEDENT – Juon keej eo emōj an dede lok an wōr an jemlok im rej kōjerbale ilo keej ko tokālik.

PRE-INJUNCTION – Order ak karōk eo an court im kwaḷok ke juon ej aikuj kōmmane juon men ak ej kaḷoik juon men maē tōre eo enaaj dede lok an kwaḷok lōmḷak eo an eḷaññe ej kōmmane juon

men eo rej na etan *permanent injunction*. Menin eoktaklok jān *temporary restraining order* ko.

PREJUDICE – Juon jemlok eo ededeḷok an pād ilo lōmḷak eo an juon armej, jep, ak juon lōmḷak eo emōj an pād kadede ilo kōlmānlokjen.

PREJUDICIAL ERROR – Ejja meḷeḷein wōt *reversible error*; juon rōlok in jerbale eo eaar waḷok im ekkar bwe *appellate court* eo en kajimwe jemlok eo emōj an ilok ñan jerbale.

PREJUDICIAL EVIDENCE – Kein kaḷool ko me remaroñ, ilo jab jimwe ak jejjet, kareel jāj eo ak jury eo bwe en errā ijo im ijo ak ippān juon *side* ak *side* eo juon.

PRELIMINARY EXAMINATION – Iien roñjake eo ej ilok ñan juon armej eo enok ruōn kōn juon jorrāan eo eḷap ñan aer etale ebwe ke kaḷool ñan lemaanlok wōt armej eo ñan ekajet.

PRELIMINARY HEARING – Iien roñjake eo kōmmane ñan juon armej eo emōj enok ruōn kōn juon jorrāan ak bōd, imaan mejān juon jāj, ñan kaalikkar eḷaññe ewōr un ko

rōmman ñan kaḷool ke ear waḷok jorrāan eo im armej eo emōj enok ruōn ej e eo eaar kōmmane jorrāan eo. Āt eo juon kōjerbale ñan naan eo na etan *arraignment*.

PRELIMINARY INJUNCTION – Ilo *civil case* ko eḷaññe ej menin aikuj bwe aolep men ren pād wōt ilo jekjek eo rej pād ie ilo tōre eo mokta jān iien ekajet, court emaroñ kōmmane im kadiwōjlok juon men eo rej na etan *preliminary injunction* ak *temporary restraining order* ñan juon bade ñan an kōmmane juon men.

PREMEDITATION – Pepe eo kōn kilen naaj kōmmane jorrāan eo ak bōd eo mokta jān lukkuun kōmmane, eoktaklok jān ñe juon armej en kar kōmman jorrāan ilo wōt tōre eo ej jiktok lōmḷak eo.

PREPONDERANCE OF THE EVIDENCE – Kaḷool ko me eddoloḷok bounier im laplok maroñ tōmak juon men kake jān kaḷool ko jakimaantak ñan kariab e.

PRE-SENTENCE REPORT – Juon rūboot ñan jāj eo ej lelok kaje eo im ej pād meḷeḷe ko ie ikijjien wāween kar jorrāan ak bōd eo im ikijjien ri-juḷmae abñōñō eo ñan jipañ jāj eo ilo an kōmmane jemlok eo an kōn ta kaje eo ekkar.

PRESUMPTION – Juon aḷtoḷon eo kōn mool eo ak riab eo an juon pepe ak meḷeḷe, eo im enaaj pād wōt ainwōt juon aḷtoḷon maē iien kaḷool ko renaaj lukkuun kaalikkar eḷaññe emool ak eriab.

PRESUMPTION OF INNOCENCE – Juon tōmak eo eḷap an ekkwōjarjar ilo kakien ko ikijjien *criminal case* ko ke juon armej naaj watōke bwe ejjelok ruōn kōn juon jorrāan ak

bōd mae iien enaaj mōj kaṃool ruōn. Eddo eo ñan kaṃool aolep wāween ko rej juraake im ejaake juon jorrāān ak bōd ñan joñan eo enaaj eḷḷā ioon juon un eo ekkar bwe en wōr pere epād ioon aeran kien, im ri-jumae abñōñō eo ejjelōk an eddo ñan kaṃool ke ejjelōk ruōn.

PRESUMPTION OF LAW – Juon *rule* eo ilo kien ko ke *court* ko im jāj ro remaroñ aṅtoṅne ḷok juon men pedped wōt ioon juon meḷeḷe eo eṃōj an alikkar, ak pedped wōt ioon juon kein kaṃool.

PRETERMITTED CHILD – Juon airi eo enaaj kar wōr an jolōt ilo juon kallimur, bōtaab armej eo an kallimur eo ear jab jeḷā kake im likūt etan ilo iien eo ej kōmmane kallimur eo an, ekkā wōt kōn un in ke ejjañin ḷotak ajri eo.

PRE-TRIAL CONFERENCE – Juon iien kwelōk ak kōnono eo ikōtaan jāj eo im ḷoār ro ilo juon keej ñan aer lale ta ko bade ko rej errā ippān doon kaki im ta ko rej jab errā ippān doon kaki ñan aer maroñ kaiiet ḷok menin naaj kōnono ko ilo keej eo, ñan aer

errā ippān doon kōn ta ko remaroñ wanlōñtak ilo iien ekajet eo, im ñan aer bar kajjioñ juon alen lale bade ko remaroñ ke tōpar juon koñ ilo aer jab aikuj in etal wōt ñan ekajet.

PRIORS – Naan eo kōjerbale ñan kwaḷok ke juon armej eṃōj an kar bar wōr an keej moktaḷok im mōj aer kar lo ruōn kōn kōmman jorrāān ak bōd.

PRISON – Juon eṃ ak jikin eo an kien im rej āt armej ro ie im kalbuujier. Rej kōjerbale ñan aer kaje juon armej ekkar ñan

wāween ko iumwin kien ak ekkar ñan an juon loloodjake jermal in kōmman jimwe im jejjet. Āt ko jet rej *penitentiary, penal institution, adult correctional institution*, ak *jail*.

PRIVILEGE – Juon jimwe eo iumwin kien, kōjōor ak kōroḷ ḷok eo leḷok ñan juon armej, *company* ak keej (kain doulul in armej), eo im ejenolok kake jān armej ro jet ilo laḷ eo.

PRIVILEGED COMMUNICATIONS – Kōnono ko ikōtaan jet armej ro im kien ko rej kōjparoke jān aer maroñ waḷok ñan jabdewōt, ekoba ilo iien ekajet ko an keej ko. Kōnono ko ikōtaan juon ḷoār im armej eo ej ḷoār ñane, juon taktō im juon an ri-nañinmej, juon taktō in nañinmej ko ikijjien kōmālīj im juon an ri-nañinmej, juon *priest, minister ak rabbi*, im juon eo ej kwaḷok bōro ak ukeḷok ekkā wōt aer pād ilo jekjek in.

PRIVITY – Pinej jenkwān juon armej ilo juon jimwe ak maroñ ioon juon men, kabwijer ejja kain maroñ ak jimwe eo wōt an juon armej eo ej bade ilo juon keej.

PROBABLE CAUSE – Juon un eo ekkar bwe en wōr tōmak ke ewōr juon jorrāān eo eṃōj kōmmane ak rej kōmmane; Un eo ñan aolep kappok ak etale ko rōkkar iumwin kien, ebbōk men ko, im jebjeb im kalbuuj armej.

PROBATE – Wāween eo ej kōmman imaan *court* ñan an *court* etale eḷañne meḷeḷe ko ilowaan juon kallimur eo an juon armej ej lukkuun kōṅaan eo kar an armej eo an kallimur eo ikijjien wāween ajeji men ko mweien. Ej barāinwōt kapen ijjitōñ eo an armej eo im enaaj lale im bōk eddoin men

ko m̄weien armej eo emej. *Probate* ej barāinwōt wāween eo im ej ɲa wāween an juon armej maroñ ain men ko m̄weien armej eo emej; kōjerbale ñan kōllā muri, im wōñāān ko wōñāān kar lemaantak keej eo imaan *court*; im ñan ajeji ñan ro emōj kar kōllaajrak eta er ilo kallimur eo ke rej ri-jolōt.

PROBATE COURT – Court eo im ewōr an maroñ in roñjake kajjitōk ko ikijjien lale im bōk eddoun men ko m̄weien juon armej eo emej.

PROBATE ESTATE – Men ko m̄weien juon armej eo emej im remaroñ ajeji ekkar ñan kallimur.

PROBATION – Kaje eo *court* ej leļok ñan juon eo emōj lo ruōn kōn jorrāān ak bōd, eo im *court* ej jab kalbuuji ak ej kōtļok an pād ilikin ippān ro jet ilo jukjukin pād eo. Ekkā wōt an wōr jet karōk ko ej pād iumwier im barāinwōt pād iumwin pein juon *probation officer*. Eļaññe armej eo enaaj rupe juon iaan karōk ko leļok ñane, emaroñ kōmman bwe *court* en ukot karōk eo ear leļok im kiiō kadeļoñ ilowaan kalbuuj.

PROBATION BEFORE JUDGMENT – Juon karōk eo im *court* ej kōtļok an juon armej maroñ in jab kijer in kōmmane kaje eo an ālikin an mōj lo ruōn; eļaññe juon enaaj likjab in ļoor karōk ko emaroñ kōmman bwe kiiō en bōk kaje eo an ālikin an mōj kaṁoole ke eaar rupe karōk ko.

PROBATION DEPARTMENT – Department eo ej bōk eddoin *probation* ko im barāinwōt jikin jermal eo an *probation officer* ro.

PROBATION OFFICER – Juon eo im ej lale im bōk eddoin juon armej eo emōj door iumwin *probation* im ej aikuj in rūbboott kake mantin armej eo ej pād iumwin probation im kinaak ļok armej eo eļaññe enaaj rupe karōk ko emōj kar liļok ñane ñan an pād iumwin *probation* kaki.

PROCEDURAL LAW – Wāween jermal eo, ekkā wōt ejaake ilo *rule*, juon ej ļoore ilo an kōmmane juon keej; buñtōn ko juon ej aikuj būki.

PROFFER – Juon kaṁool eo jake maantak āinwōt juon kein kaṁool eo enaaj kar waļok jān juon ri-kaṁool eļaññe raar lukkuun kajijete ri-kaṁool eo bwe en kaṁool ak uwaak juon kajjitōk.

PROOF – Jabdewōt mool ak kein kaṁool eo enaaj tōl ļok juon *court* ñan juon an jemļok.

PROSECUTING ATTORNEY – Lale meleļein *prosecutor* ak *attorney general*.

PROSECUTION – Juon roñjake eo rej jinoe im wōnmaanļok kake ñan an alikkar eļaññe ewōr ak ejjeļok ruōn juon armej eo emōj eņouk ruōn kōn juon jorrāān ak bōd.

PROSECUTOR – Juon ļoār in ekajet eo im ej kōnono ilo etan kien eo ilo keej in *criminal* ko im kab ñan itok-limo ko an kien ilo *civil* keej ko. Ilo *criminal* keej ko, ewōr an ri-kinaak ļok eo maroñ in kāālōt wōn eo im ñāāt eo ej liaakļok.

PROSTITUTION – Kōmman wāween ļajikmeed ak errā in kōmman wāween ļajikmeed ko ippān bar juon armej bwe armej eo en kōllā wōñāān.

PROTECTIVE ORDER – Juon *order* ak karōk an *court* ñan kōjparok juon armej im bōbrae an bar waļok jorrāān ñane, aer bōkļok peba ko ñane, im kōmman *discovery* ak kaṃool ko.

PROXIMATE CAUSE – Un eo ak men eo eaar kōmman bwe en kōmman ak waļok juon men. Juon armej emaroñ wōr wōt ruōn kōn juon jorrāān eļañne e eo im jān kōmman ko an ak jab kōmman ko an ekōmman bwe en waļok juon men ilo iien eo im ewōr an eddo ñan kōmmane juon men.

PUBLIC DEFENDER – Juon loār eo ijjitōñ in *court* ak ej jermal ilo juon ra eo an kien, eo im jermal ak eddo eo an imaantata ej ñan jojomar ñan kain armej rōt eo im rej jab maroñ make kōļļā wōñāān aer loār.

PUNITIVE DAMAGES – Jāān ko *court* ej kwaļok ke ren iloķ ñan armej rōt eo im eaar waļok jorrāān ko ñane, ko im rōļapļok im le ļok ilōñin aorōk eo an jorrāān eo, āinwōt juon wāween kaje ñae armej eo eaar kōkkure armej eo juon.

PURGE – Karreouk ak juļok, āinwōt *record* ko ejemļok aer jermal ak ejjeļok kōjerbale, jān bael ko an *court*; ilo *civil case* ko ikijjien jab loor karōk an *court*, ej ñan kōmman kajimwe ñae jab loor karōk eo im eaar kōmman bwe en wōr juon jemļok ikijjien jab loor karōk.

QUASH – Ñan joļok, kōmakūti, kōjemļok kūtien, ak kajet tokjān.

QUASI JUDICIAL – Maroñ eo leļok ñan juon opija eo im ej kōmmani jermal ko enañin āier ļok wōt ko an juon jāj.

RAP SHEET – Juon laajrak eo ej kwaļok aolep jorrāān ko emōj kar lo ruōn juon armej kaki.

RAPE – Tapeik juon armej ilo wāween ko rej jab jimwe im jejjet iumwin kien ilo an ejjeļok mālim jān armej eo tapeiki.

RAPE, STATUTORY – Lale meļeļein STATUTORY RAPE

RATIFICATION – Kapen ak errā in loor juon men eo emōj an kar emman ak weepān moktaļok jān ejja armej eo wōt ak jān bar juon armej.

REAL EVIDENCE – Kein kaṃool ko rej waļok ñan kōmeļeļeiki, jumae, ak kariab jet meļeļe ko bade eo juon ear kwaļok ilo naan in kaṃool ko aer.

REAL PROPERTY – Bwidej, em, im jabdewōt kein jermal in kōkōmanman ļok ko ioon juon bwidej.

REASONABLE DOUBT, BEYOND A – Joñak eo ñan tōmak juon men im ej menin aikuj ñan juon eo ej pād ilo juon *jury* ñan an ilo jejjet im jimwe ekkar ñan kien lo ke ewōr ruōn armej eo emōj eņouk ruōn kōn jorrāān ak bōd eo. Juon armej eo eņouk ruōn ej aikuj bwe en ejjeļok ruōn eļañne, ilo loṃnak eo an *jury* eo, ewōr likjab in kaṃool men eo ruōn ñan joñan eo enaaj eļļā jān juon un eo ekkar bwe en wōr pere; wāween loṃnak eo ippān juon eo ej uwaan *jury* eo im ej jab maroñ ba ke ewōr an lukkuun eņjake ak tōmak ke ewōr ruōn armej eo.

REASONABLE PERSON – Juon armej eo jej watōke ke e jeļāļokjeñ im po lamān ñan ad bōk ad waan joñak jān e, eļaptata ñan ad

etale eḷaññe ear wōr jetiljek ippān juon armej.

REBUTTAL – Kaṃool ko kwaḷok ñan kōmelele, jumae, ak kariab melele ko jān bade eo juon.

RECALL – Wāween eo *court* ej kōmmane ñan joḷok ak kabōjrak juon an kar karōk ñan kalbuuji juon armej im ej kōmmane mokta jān aer jibwe armej eo im kalbuuji; ej barāinwōt wāween eo im ej

ṇa wāween an maroñ etal kajjitōk ñan juon jāj eo eṃōj an *retire* ak kakkije jān jermal eo ñan an jijet ilo juon keej.

RECIDIVISM – Wāween an juon armej wōnmaanḷok wōt im kipliia ñan kōmman jorrāan ak bōd ko ālikin an mōj an kar lo ruōn moktaḷok kōn ejja kōmman jorrāan im bōd wōt.

RECKLESS DRIVING – Kōttōr juon waan ettōr ko ilo juon wāween eo ej kwaḷok an wōr jerwaan ippān armej eo, im ejjelok an kea kōn ta ko renaaj waḷok itok jān kōmman ko an ak ejjelok an kea kōn jimwe ko an ro jet.

RECOGNIZANCE – Wāween eo im ej ṇa wāween bwe juon armej eo eṃōj eṇok ruōn en maroñ jab pād ilowaan kalbuuj ilo an jab aikuj mokta door jet dettan ko āinwōt joortoklik ijellokwūn wōt kallimur eo an ke enaaj jāde imaan *court* ilo jabdewōt iien aikuji. Jab jāde imaan *court* ilo iien eo ekkar ej juon jorrāan ak bōd eo ejenolok.

RECORD – Aolep peba im kein kaṃool ko, ekoba *transcript* ko an kōnono ko ilo kar iien roñjake eo an juon keej.

RECUSE – Wāween eo ej kajjijet ḷok ak bōbrae juon jāj jān roñjake juon keej ekkar ñan kajjitōk eo an make ak an juon iaan party ko ilo keej eo.

RE-DIRECT EXAMINATION – Iien eo ñan leṃaantak bar jet kaṃool ko ñan kariab jabdewōt melele ko party eo juon ear liṃaantak ālikin wōt an dede ḷok an bade eo juon kōmmani kajjitōk ko an imaan tata.

REDRESS – Ñan kajjimwe juon men; ñan kōllā wōṇāan; ñan joḷok un eo unin abḥōḥō.

REFEREE – Juon armej eo im *court* ej leḷok juon keej eo ej jañin dede ḷok ñan an ebbōk naan in kaṃool, roñjake bade ko, im rūbboot ḷok ñan *court* kaki. Juon *referee* ej juon rimerbal eo ewōr an maroñ in kōmmani jet iaan jermal ko an jāj eo im ej bar jermal āinwōt ñe eaar juon jāj.

REGULATION – Juon *rule* ak *order* eo im ej kwaḷok wāween an armej kōmmane juon men ak jermal.

REHEARING – Bar juon iien roñjake ilo juon *civil* ak *criminal case* ilo ejja *court* eo wōt im *case* eo ear jino deḷoñ ḷok im kōmman imaan mejān.

REJOINDER – Iien eo leḷok ñan bade eo eaar jino kōpeḷḷok keej eo ñan an bar maroñ leṃaantak jet wōt kaṃool ko ñan kariab ak jumae kaṃool ko raar waḷok ilo *rebuttal* eo an bade eo juon.

RELEVANT EVIDENCE – Kaṃool ko me rej jipañ kaṃool juon men ak melele ilo juon keej. *Relevant* melelein ewōr an ḷok ilo bar juon men (connection), aorōkin, ak an maroñ in kaṃool juon men.

RELINQUISHMENT – Juon aje loĳok, joĳok, kwowaan, ak kajet tokjān juon jimwe.

REMAND – Wāween jermal eo im ej na wāween kōroĳol loĳok juon keej ñan *court* eo ear ekajete im karōk bwe *court* eo en bar kōmmane jet iien roņjake ko ñan roņjake jet wōt meĳeĳe ak bar kōmmane juon iien ekajet kāal.

REMEDY – Wāween eo juon armej ej kōmmane ñan kōjermal jimwe ak maroñ eo an; ak wāween eo ej bōbrae an wōr koĳkure ak rupe jimwe ko an bar juon armej; ak wāween eo ej kajimwe ak kōmman bwe en wōr kōllā wōñāan jorrāan ko.

REMITTITUR – Kaddikdikloĳok eo jān juon jāj ñan dettan ko juon jury emōj an kar kwaĳok ke juon bade ej aikuj kōllāiki.

REMOVAL – Wāween eo rej kōmakūt juon *state case* ñan juon *federal court* ñan an ekajete; ilo keej in *civil* ko, un eo ej kōnke bade ko ie rej itok jān kajjojo *state*; ilo keej in *criminal* im bar jet kain *civil case*, un eo ej kōnke ewōr ekkōl ke enaaj wōr jep ak bwe ejamin jokkun wōt juon ekajet eo imaan *state court* eo.

REPLEVIN – Buñtōn eo juon armej ej bōke ñan kōmman bwe en roĳolloĳok juon men eo mweien im ear jab jimwe im jejjet wāween kar bōk jāne.

REPLY – Uwaak eo an juon bade ñan meĳeĳe ko nae im bade eo juon ej liᳵaantak.

REPORT – Juon naan ak meĳeĳe eo ej kwaĳok kōn jet meĳeĳe ak kobban kar juon iien roņjake.

RESPONDENT – Bade eo im ej uwaak juon men kadeĳoñtok jān bar juon armej; ej barāinwōt kōnono kōn bade eo ilo keej in *appeal* ko im *appeal* eo ej kōmman nae. Jet iien rej na etan armej rōt in appellee.

REST – Juon bade rej ba ej *rest* ak ej kōjemloĳok keej eo an ñe emōj im dedeĳok an liᳵaanloĳok aolep meĳeĳe ko ear loᳵmᳵak in liᳵaanloĳok.

RESTITUTION – Wāween eo ej kōroĳol loĳok im ukotloĳok aolep ak jabdewōt men ko mweien juon armej; Ej bar kōnono kōn jāan eo juon jāj ej karōk bwe juon eo ear rupe kien en kōllā ñan armej eo ear jorrāan, wōñāan jorrāan ko ānbwinnin ak men ko mweien.

RESTRAINING ORDER – Wōtar ak karōk eo an *court* im ej kabōjrak juon ri-juᳵae abñōñō jān juon men ak bōbrae an naaj kōmmane juon men ᳵae iien emaroñ kōmman juon iien roņjake ikijjien men eo abñōñō kake.

RETAINER – Wāween an juon armej kōjermal im kōllāik wōñāan juon an loār. Ej bar kōnono kōn jāan eo juon armej ej kōllāik loĳok ilo iien eo ej jino kōjermal juon loār bwe en kōnono ilo etan.

RETURN – Rūbboot eo ñan juon jāj jān bwilijmāan im ej kwaĳok ñan jāj eo ke emōj aer loor kar karōk eo an *court* ñan kalbuuji juon armej ak kappukot juon men.

REVERSE – Jermal eo an juon *court* eo eutieĳloĳok ñan joĳok ak kajetokjān jemloĳok eo *court* eo ilalloĳok ear kōmmane.

REVERSIBLE ERROR – Juon bōd in jermal eo eaar waļok ilo iien eo eaar kōmman ekajet eo ak ilo juon iaan iien roņjake ko im ebwe an nana im maroņ kōkkure armej eo enaaj jelōte im ekkar im wōr unin bwe *court* eo eutie j en joļok ak kajejtokjān. Lale bar meļeļe eo an *PREJUDICIAL ERROR*.

REVOCABLE TRUST – Juon *trust* eo me armej eo an *trust* eo emaroņ bar joļok ak ukot karōk ko ikijjien ālikin an kar leļok ñan bar juon armej bwe en lale im kōjparoke.

REVOKE – Ñan kōjemļok ak kajejtokjān juon men ilo an bar bōke ak kōroļok loj maroņ eo eaar leļok ñan bar juon armej.

RIGHTS, CONSTITUTIONAL – Jiṃwe ko an juon armej im eṃōj kapeni iuṃwin jemānāe eo an laļ eo.

ROBBERY – Wāween eo juon armej ej ebbōk jāān, men ko ṃweien bar juon armej, ak jabdewōt men ko jet ewōr aorōkier im rej pād iuṃwin maroņ im kōjparok eo an bar juon armej im juon armej ej bōki kōn kajoor ak kaamijak.

RULE – Juon karōk ak kien ak wāween mour eo eṃōj ejaake im armej rej ļoore.

RULE OF COURT – Juon *order* eo kōmman jān *court* eo ewōr an maroņ in kōmman *order*. Rule ko an *court* ewōr ko rej jermal ñan aolep kōnono ko iṃaan *court* bōtaab ebar wōr jet ko ejenloj jermal ko aer ñan baj jet kōnono ko roktak im jenolojok.

RULES OF EVIDENCE – Rule ko rej kaalikkar eļañne juon kaṃool emaroņ deļoņtok āinwōt juon kein kaṃool ilo juon *civil* ak *criminal case*.

SANCTION – Wāween eo ej ṅa wāween bwe juon armej eo eṃōj an *court* ba bwe en kōļļā juon dettan ak kōmmane juon men itok wōt jān an armej eo kar kōmmane juon bōd ak juṃae juon karōk en maroņ wōr kipele ñan an kōmmane wāween eo.

SEALING – Wāween kiil ak kamojk an jabdewōt armej loe ak etale *record* ko ilo juon keej, ijellokun wōt bade ko ilo keej eo.

SEARCH AND SEIZURE – Wāween jermal eo ej ṅa wāween aer etale im kappok men ko ippān juon armej ak jikin, im bōk jabdewōt men ko remaroņ jipaņ liaakloj jorrāān eo etale eo ej kōmman ikijjien.

SEARCH WARRANT – Juon wōtar ak karōk eo ej kōmman jān juon jāj ak *magistrate* im kōmman karōk ñan an juon *sheriff, constable*, ak bwilijmāān ro jet kōmmane juon jermal in etale im kappok ilo juon jikin.

SECURED DEBT – Ilo roņjake ko ikijjien *bankruptcy*, juon ṃuri eo eṃōj kar *secure*-i ej juon ṃuri eo kar bōke ikijjien juon men eo joortoklik kake me ri-ṃuri eo eṃōj an kar kōmaroņ armej eo ej

leļok ṃuri ñan an bōk men eo kar joortoklik kake ñan an kōpeļloj ṃuri eo an armej eo ippān.

SELF-DEFENSE – Meļeļe eo jān juon armej eo eṃōj eṃok ruōn kōn juon jorrāān ak bōd ke wāween eo eaar kōmmane im watōke āinwōt juon jorrāān ak bōd iuṃwin kien ej juon eo eaar aikuj in kōmmane ñan kōjparok mour eo an make ak men ko ṃweien jān an armej eo juon kōkkure.

SELF-INCRIMINATION – Kōmman ak naan ko an juon armej im rej itōn make kwaḷok ke ewōr ruōn juon armej kōn juon jorrān ak bōd.

SELF-PROVING WILL – Juon kallimur eo me ej jab aikuj wōr kaṃoole imaan *court* ke ej juon eo emman im wōr kūtien jān juon armej eo eaar loe im kaṃoole an jain, kōnke ri-kaṃool ro ñan kar kallimur eo emōj aer kar kōmmane im jaini juon *affidavit* ak juon peba in naan in kaṃool eo im ej kwaḷok ke eaar jejjet wāween an kar kōmman im jain kallimur jān armej eo an kallimur eo mokta jān an kar mej.

SENTENCE – Jemḷok eo juon *court* ak juon jāj ej leḷok ñan juon ri-juṃae abṇōṇō ālikin an lo ruōn kōn juon jorrān ak bōd im ej kaje armej eo kōn bakkiñ, kalbuuj, ak pād ilikin kalbuuj iumwin karōk ko an *court*.

SENTENCE REPORT – Juon peba eo ej kwaḷok kadkadin mour eo an juon armej eo emōj lo ruōn. Ej kōmman ñan jipaṇḷok jāj eo ḷōmṇake ta kaje eo ekkar ñan armej eo.

Jet iien rej ṇa etan rūbboot in *pre-sentence report*.

SENTENCE, CONCURRENT – Ruo ak elōṇḷok jān ruo kaje ko kōn kalbuuj im rej jino im ettōr ilo juon wōt iien.

SENTENCE, CONSECUTIVE – Ruo ak elōṇḷok jān ruo kaje ko kōn kalbuuj im rej jino im ettōr ḷokwan doon, āinwōt ba, juon mokta im ñe emōj ebaj ijino juon.

SENTENCE, SUSPENDED – Juon kaje eo *court* ej kabōjrak mokta im jab kijōr in kadeḷoñ juon armej ilo kalbuuj ak ej kōtḷok

an armej eo pād ilikin kalbuuj mae tōre eo armej eo enaaj bar kōmmane juon jorrān ak bōd, ak rupe juon iaan karōk ko emōj kar liḷok bwe en mour iumwier.

SENTENCING – Tōre eo tokālik ālikin an mōj an *court* lo ruōn juon armej im ej bar jāde tok imaan *court* ñan an *court* kiiō kwaḷok ta kaje eo an.

SEPARATE MAINTENANCE – Ej jān ak kōḷḷā eo, ekkar ñan wōtar ak karōk eo jān *court*, ñan an juon ri-ṃare kōḷḷāikḷok im jipaṇḷok armej eo pāleen, āinwōt kein an mour, ilo an jab jokwe ippān ak ejañin bōk an peba in jepel jāne.

SEPARATION – Juon karōk eo ikōtaan ḷeo kab lio pālele ñan aerro jab jokwe ippān doon ilo iien eo erro ej ri-ppālele wōt ekkar ñan koṇ eo ikōtaerro ñan doon ak ekkar ñan karōk an *court*.

SEQUESTRATION OF WITNESSES – Wāween eo rej kadiwōj aolep ri-kaṃool ro ilo juon keej jān ilowaan *courtroom* eo (ijellokun wōt ri-abṇōṇō im ri-juṃae abṇōṇō eo) mae tōre eo renaaj bōk jea in kaṃool eo, im kapilōk er bwe rej jab aikuj naaj kōnono ippān ri-kaṃool ro jet kōn ta ko renaaj kaṃool kaki. Āt eo juon etan wāween in ej *separation of witnesses*. Wāween in ej bōbrae juon ri-kaṃool jān an maroñ naaj kar bōk an ḷōmṇak jān naan in kaṃool ko an juon ri-kaṃool eo eaar kaṃool imaanḷok jāne.

SERVE A SENTENCE – Wāween eo juon armej ej kōmmane ilo an pād ilo juon jikin eo emōj door ie āinwōt imōn kalbuuj ko,

āinwōt wāween kaje kōn juon jorrāān ak bōd iumwin juon kōtaan eo enaaj mōj kaalikkare.

SERVICE – Wāween bōklōk peba ko ikijjien keej ko āinwōt *complaint* ak abñōñō eo, *summons* (ilo *civil case* ko), *subpoena* (ilo *criminal case* ko), ak peba in kūr ko, ñan kōjjeļāik juon armej ke eṃōj kadeļōñtok juon abñōñō ñae, ak bwe ebar wōr jet wāween ko eṃōj kajjitōk kaki ippān *court* ñae. Wāween in, eo im ej lukkuun wāween an juon kōmman im leļok kōjjeļā ilo keej ko, ej aikuj kōmman wōt jān juon armej eo eṃōj kōmaroñe iumwin kakien ko ñan an kōmmane jermal in.

SERVICE OF PROCESS – Kōjjeļāiklōk juon armej ke eṃōj kadeļōñe ilo juon keej āinwōt wōt juon bade, ak ke eṃōj eṃouk ruōn kōn juon jorrāān ak bōd. Kōjjeļā eo ej ilōk āinwōt juon *summons*, juon *citation* ak *warrant*, eo im ej ekkejellōk *complaint* ak abñōñō eo ippānļok.

SETTLEMENT – Juon bujen ak koṇ eo ikōtaan bade ko, eo im ej kwaļok ta eo enaaj etal jān juon bade ñan bade eo juon.

SETTLOR – Armej eo im ej ejaake im kōmmane juon *trust*. Āt eo juon kōjerbale ñan armej rōt in ej *grantor*.

SEXUAL MOLESTATION – Wāween ļajikmeed ko rejuṃae kakien ñae juon ajri eo jān juon eo jinen ak jemān, juon eo ej bōk eddoin lale im kōjparoke, juon eo nukun, ak juon eo ejeļā kajjien.

SHERIFF – Armej eo kālōt e ilo juon bukwōn ak aelōñ ñan an loloodjake kōjparok aenōmman im jokane eo ilo bukwōn eo ak

aelōñ eo im barāinwōt ñan an jipañ ikijjien jermal ko an *court* ikijjien keej in *civil* im *criminal* ko.

SHOPLIFTING – Wāween eo juon armej ej kōjermal kōṇaan im kālōt eo an make ñan an bōk juon mweiuk jān juon mōn wia ilo

an wōr an ļōmṃak in bōk mweiuk eo im kōjerbale ñan aikuj ko an make ilo an jab kōļļāik wōṇāān.

SHOW CAUSE – Juon wōtar ak karōk eo im ej kōmman bwe juon armej en aikuj jāde tok imaan *court* ñan an kwaļok jet un ko etke *court* ej jab aikuj naaj kōmmane juon an karōk ak jemļok ñae.

SIDEBAR – Juon iien kōnono eo ikōtaan jāj eo im ļōār ro, ekkar wōt an kōmman ilowaan *courtroom* eo, ijo jury eo kab ri-alwōj ro rejāmin roñ kōnono ko ie.

SLANDER – Riab in meļeļe ak naan ko juon armej ej kwaļok ñan kōkkure im kōnanaik etan bar juon armej ñan ro jet, ilo jukjukin pād eo an, wōpij eo an, jikin jermal eo an jabdewōt ijoko jet ej bōk an mour jāni.

SMALL CLAIMS COURT – Juon *court* eo ej bōk eddoin roñjake keej in kaṃmuriri ko ñan dettan ko rōddik. Ilo kain keej rōt in, ekkā wōt an armej ro make kōnono ilo etaer make im jab kōjermal juon ļōār.

SODOMY – Wāween ļajikmeed eo juon armej ej kōmmane ilo roñ in ļōñiin ak kimirmir eo an bar juon armej ak juon men in mour.

SOVEREIGN IMMUNITY – Tōmak eo ke ejeļok juon emaroñ keej-i juon kien ak juon

laḷ ijellōkun wōt ñe kien ak laḷ eo enaaj kōtḷōk ak kōmālīmi.

SPECIFIC PERFORMANCE – Wāween eo im ej kōmman bwe juon armej eo im eaar wōr an likjab ñan juon an eddo ak juon men eo ej aikuj kar kōmmane me eḿōj an kar errā in kōmmane ekkar ñan koḅ en ḿōkaj in kajimwe bōd eo an im kiiō kōmmane eddo eo an ak men eo eaikuj kar kōmmane. Court ko rej kōmman karōk rōt in ñan iien ko me jāān make iaan ejabwe ñan kajimwe likjab eo.

SPEEDY TRIAL – Jimwe eo an juon armej eo eḿōj eḅok ruōn bwe en kōmman ekajet eo an ilo iien eo eḿōkajtata im ekkar im eḿōj kapene iumwin Jemānāe eo an Marshall Islands.

SPENDTHRIFT TRUST – Juon *trust* eo juon armej ej kōmmane im ejaake ñan eḿman eo an bar juon armej eo im ej jab tōmak ke emaroñ make lale im kōjparok jāān ko an.

STANDARD OF PROOF – Ewōr jilu joñak ko ñan kaḿool ko im rej jermal ilo iien eo *court* ej roñjake juon keej. Ilo keej in *criminal case* ko, bōd eo eḅok ruōn juon armej kake ej aikuj bwe en wōr kaḿoole ñan joñan eḅ enaaj eḷḷā jān juon un eo ekkar bwe en wōr pere, eo im ej joñak eo ilōñtata. Ilo keej in *civil* ko, im ko ikijjien jatiljek ak jerwaan, ak ko ikijjien juon armej eo im ej reilōk ñan bar juon armej ñan aikuj ko an, ej joñak eo ilaḷtata eo im ej pedped wōt ioon men eo rej ḅa etan *preponderance of the evidence* ak āinwōt ba eddo wōt boun eo an kaḿool ko ñan tōmake jān jab

tōmake. Ilo jet kain keej in *civil* ko, im ilo roñjake ko ikijjien ajri jiddik ro, āinwōt ñan joḷōk maroñ ko an jinen im jemān, joñak eo *court* ej loore ej joñak eo rej ḅa etan *clear and convincing evidence* ak kaḿool ko relukkuun alikkar im rej kaḿoole.

STANDING – Jimwe eo an juon armej ñan kadeḷōñtok juon an keej. Juon armej eo im ewōr wōt pedped in an wōnmaantak emaroñ kadeḷōñtok juon an keej.

STATEMENT, CLOSING – Naan in kōjjeḿḷōk ko āliktata jān juon loār ñan jury ak jāj eo im ej bar kwaḷōk ilo tukadu aolep kaḿool ko eḿōj an kar kadeḷōñi im ko bade eo juon eaar likjab in kadeḷōñi. Āt eo juon ej *closing argument*.

STATEMENT, OPENING – Naan in kōmeḷeḷe eo ilo tukadu kōn ta keej eo im ta kaḿool ko loār eo ej lōmḅak in naaj jaki maantak ñan jury eo ak jāj eo ḿokta jān an lukkuun waḷōk kaḿool ko. Āt eo juon ej *opening argument*.

STATUS OFFENDERS – Ajri ro rej pād ilo jekjek eo ak tōre eo *court* emaroñ watōk er bwe rej jet ajri ro jineer im jemāer, ak ro rej bōk eddoier im kōjparok er, rōbani ḿwil ko ḿwilier, ak bwe rej jet ro rej bōt aolep iien, ko jān jikin jikuul, ak kōmmani bar jet ḿanit nana ko me jekḅoḅ ñe raar rūtto ak jej ban kar maroñ wōt watōk ke rej jorrāān ak bōd ko ewōr kien ḅae. Rej jab ajri rōt eo rej ḅa etan *delinquent* ak ajri rōt eo rej kōmman jorrāān ak bōd ko me eḷañne raar rūtto naaj kar kaje er kōn jorrāān ak bōd ko raar kōmmani, ak rej jet armej ro me rej aikuj bwe en wōr eḅ ej lale er, rej wōt jet ajri ro me rej aikuj bwe en wōr eḅ ej lale er im

loloodjake er jān aer pād ilo jorrāān. Kain ajri rōt in rej door er iumwin loloodjake eo an *juvenile court* ko. Lale mejele eo an naan eo *PERSON IN NEED OF SUPERVISION*.

STATUTE – Juon kien, karōk, ak naan eo jān kien im ej kwaļok wāween juon men, ak ej kwaļok ke armej ren kōmmane juon men ak jab kōmmane juon men.

STATUTE OF LIMITATION – Kōtaan eo juon ri-abnōnō emaroñ wōt kadeļōntok juon an keej ilowaan (ilo keej in *civil* ko) ak juon ri-liaakļok ej aikuj kadeļōntok jorrāān ak bōd ko ej eņouk ruōn juon armej kaki (ilo keej in *criminal* ko).

STATUTORY CONSTRUCTION – Wāween jermal eo *court* ej kōmmane ñan an kajjioñ pukot im jeļā mejele eo an im depakpak in juon kakien.

STATUTORY LAW – Kien ko rej ejaak im eļļā jān ra eo ej loloodjake kōmman im ejaak kakien ko, eoktakļok jān *case law* ak *common law*.

STATUTORY RAPE – Łajikmeede ak tapeiki juon armej eo iiō eo an eļe ilaļ in joñan eo watōk juon bwe erūtto, ilo wāween ko rej jab

jimwe im jejet iumwin kien, mekarta ñe eaar wōr ak ejjeļok mālim jān armej eo.

STAY – Wāween eo ñan kabōjrak juon roñjake, jemļok, ak karōk jān an wōnmaanļok wōt im bōk jikin ak jermal.

STIPULATE – Juon koņ ak errā ippān doon eo ikōtaan loār ro an bade ko jimor ilo juon *civil* ak *criminal case* ikijjien juon men eo

ak mejele ilo keej eo; ñan waan joñak, ñan kaetokļok iien eo ñan an juon kōmman an uwaak, ñan karumwijļok iien ekajet eo, ak ñan kadeļoñ jet mejele ak kaņool ko jet ilo keej eo.

STRICT LIABILITY – Juon tōmak eo *court* ko rej jermal ikijjien ilo keej in *liability* ko (keej ko im juon armej ej kadeļōntok ñan ña ruōn bar juon armej im kajjitōk bwe *court* en kōmman an karōk ñan armej eo juon bwe en kōļļā wōñāān muri ak jorrāān

ko waļok ñan armej eo ej kadeļōntok keej eo), ko im juon ri-wiakake ej wōr an eddo ñan an kōļļaik wōñāān juon ak aolep jorrāān ko rej waļok ñan juon armej eo im eaar wiaik men eo.

STRIKE – Wāween eo juon doulul in armej ro rej kaņoj aer jermal ñan aer kajjioñ kipel armej eo rej jermal ñane bwe en kōtōprak kōñaan ko aer im eņoj aer kajjitōk ļok ippān kaki im eaar maķoko in kōtōpraki.

SUBMIT – Kōtļok ak kōmman ñan kōñaan eo an bar juon armej.

SUBPOENA – Wōtar ak karōk eo an *court* im ej kōmman bwe juon armej en aikuj pād ilo juon iien ak jikin eo ñan an kaņool ikijjien juon men. Likjab eo an armej eo ñan jāde emaroñ kōmman bwe en wōr kaje ñae ikijjien an jab loor karōk an *court*.

SUBSTANTIVE LAW – Kakien ko im rej jermal ikijjien jimwe, eddo ko, im men ko emaroñ wōr an juon armej likjab ak muri ikijjier, ko im roktakļok jān kakien ko ña etaer *procedural law*, ko

im rej kaalikkar wāween an maroñ naaj wōr kipel ak jerbal *civil* im *criminal law* ko.

SUE – Ñan jino ak kadeļoñtok juon abñoñō ñan kōroļtok juon jimwe eo an juon armej.

SUIT – Jabdewōt kōmmakūt eo jān juon armej ak lōñļok ñae bar juon armej ilo juon jikin ekajet.

SUMMARY JUDGMENT – Juon jemļok eo ej kōmman pedped wōt ioon naan im meļeļe ko kab kaṃool ko lemaantak ñan *record* ilo an jab kōmman im wōr juon iien ekajet. Rej kōjerbal wāween in ilo iien rōt eo ejjeļok jumae jān doon ikijjien meļeļe ko ilo keej eo, im ekkar bwe en ilok ñan juon bade ekkar ñan wāween an kakien ko jerbal.

SUMMONS – Juon kōjjeļā eo ñan juon ri-jumae abñoñō eo ñan kōjjeļāiki ke eṃōj bōktok abñoñō ñae ak ña ruōn kōn juon jorraān ak bōd im bwe ej aikuj jāde tok imaan *court*. Juon *jury summons* ej kōmman bwe juon armej en aikuj in jāde tok ñan an lale emaroñ ke kōmmane ak bōk jerbal in jury.

SUPPORT TRUST – Juon *trust* eo ej karōk *trustee* eo ak armej eo ej lale im kōjparok jāān eo bwe en kōjerbal joñan eo wōt ej aikuj jān dettan ko nejin jāān eo ak jān jāān eo make ñan aikuj ko an armej eo ej lale im kōjparok jāān eo ñane.

SUPPRESS – Ñan kaṃoik kōjerbal juon kaṃool ilo iien ekajet eo kōnke ej jab ekkar ak bwe eaar jab jimwe wāween kar bōke. Lale bar meļeļe eo an *EXCLUSIONARY RULE*.

SUPPRESSION HEARING – Juon iien roñjake eo ej kōmman ekkar ñan kajjitōk eo an armej eo ej ri-jumae abñoñō ilo juon *criminal case* ñan kajjitōklōk ippān *court* bwe en kaṃoik an ri-liaakļok kōjerbal juon kaṃool eo ej ba bwe raar bōke ilo wāween

ko rejumae ak kōkkure jimwe ko an. Roñjake rōt in rej kōmmane ilo an jab pād jury eo im roñ ta kōnono ko, im ej kōmman mokta jān an jino ekajet eo ak ilo iien eo ej kōmman ekajet eo. Jāj eo ej aikuj kwaļok ta uwaak eo an ñan kajjitōk eo ekkar ñan wāween an kakien ko jerbal.

SURETY BOND – Juon *bond* ak joortoklik eo wiaiki im kaṃuriik *estate* eo ak men ko mweien juon ñan lale im loloodjake bwe *executor* eo ak armej eo ej lale im bōk

eddoin men ko en aikuj jejjet im jimwe an kōmmane eddo eo an āinwōt juon eo ej rilaale im ri-kōjparoki.

SURVIVORSHIP – Āt eo juon kōjerbale ñan ejja meļeļe eo wōt an *joint tenancy*.

SUSTAIN – Ñan wōnmaanļok wōt kake, kapene, ak kōweeppāne.

SWEAR – Ñan kwaļok juon meļeļe ālikin bōk kallimur ñan kōnono mool im kwaļok ak ba bwe meļeļe eo eṃool.

TANGIBLE – Juon men eo juon armej ej maroñ in loe kōn mejān, eļaptata ilo an eñjake ilo an jibwe ak uñūri.

TANGIBLE PERSONAL PROPERTY MEMORANDUM (TPPM) – Juon peba eo kōnono kake ilo juon kallimur eo im ej jerbal āinwōt juon waan joñak eo ikijjien

wāween ajeji men ko m̄weien juon armej, ko im juon emaroñ loi kōn mejān ak jibwi im uñūri.

TEMPORARY RELIEF – Jabdewōt kain kōm̄makūt ko an juon *court* ñan leḷok ñan juon iaan bade ko juon wōtar ak karōk eo ñan kōjparok jimwe ko an bade eo mae tōre eo *court* enaaj maroñ kōm̄mane iien roñjake eo an ikijjien men eo.

TEMPORARY RESTRAINING ORDER – Wōtar ak karōk eo jān juon jāj ñan kamōik ak kabōjrak jet wāween ak makūtkūt ko mae tōre eo ej maroñ kōm̄man juon iien roñjake. Ekkā wōt an karōk rōt in jermal iumwin juon kōtaan eo ej jab lukkuun aetok. Ekkā wōt kōnono kōn wāween in āinwōt juon *TRO*.

TENANCY – Juon maroñ eo ej ilok ñan ri-jata eo ioon ak ilo juon jikin eo ej jataiki.

TESTAMENT – Juon kallimur eo im ej na wāween ajeji men ko m̄weien juon armej. Lale meḷeḷe eo an *WILL*.

TESTAMENTARY CAPACITY – Maroñ eo an juon armej iumwin kien ñan kōm̄mane juon an kallimur.

TESTAMENTARY TRUST – Juon *trust* eo ejaake iumwin juon kallimur.

TESTATE – Juon eo ej mej ak emōj an kar kōm̄mane juon an kallimur; ak juon eo eaar kōm̄man an kallimur.

TESTATOR – Juon emmaan eo im eaar kōm̄man an kallimur (kōrā: *testatrix*).

TESTATRIX – Juon kōrā eo im eaar kōm̄man an kallimur (emmaan: *testator*).

TESTIFY – Ñan kwalok juon naan ak meḷeḷe ālikin bōk kallimur ñan kōnono mool ilo juon iien kajjitok im uwaak ilo jikin ekajet ko ñan un eo ikijjien ejaake ak kamool jet men ko.

TESTIMONY – Naan in kamool jān juon rikamool eo emōj an bōk kallimur ñan kōnono mool. Ej jab koba kamool ko ilo peba ko ak men ko jet juon emaroñ loe ak jibwi.

THEFT – Wāween eo juon armej ej kōm̄mane ñan koḷte juon men eo m̄weien bar juon armej ilo an ejjeḷok mālim jān armej eo m̄weien men eo.

THIRD-PARTY – Juon armej, business, ak ra an kien eo im ej jab pād ilo ak bōk koṇaan ilo juon keej, koṇ, ak jermal.

THIRD-PARTY CLAIM – Wāween eo juon *defendant* ak ri-juṃae abṇōṇō ej kōm̄mane ñan kadeḷoñtok bar juon armej bwe en bar bade ilo keej eo (meḷeḷein enaaj jilu bade ko).

TIME SERVED – Tōre eo juon ri-juṃae abṇōṇō ilo juon *criminal case* eaar pād ilowaan kalbuuj, ilo an pād im kōttar iien roñjake eo an ikijjien *bail* ak iien ekajet eo an. Ilo iien leḷok kaje, ekkā an jāj eo naaj kadikḷok aetokan iien kalbuuj eo ekkar ñan *time served*.

TITLE – Maroñ eo an juon armej ioon men ko m̄weien, im ekkā wōt an jermal naan in ñan bwidej im em ko kab waan ettōr ko.

TORT – Juon jorrān ak bōd eo kōm̄mane nae bar juon armej ak men ko m̄weien bar juon armej. Juon *tort* ej juon wāween eo ej kōjekdoḷon ak kaabṇōṇōik jimwe ko an juon

armej, bōtaab rej jab jet ko raar ilok ñane iumwin juon bujen koṅ. Kain *tort* rōt eo ekkā an wōr abṅōṅō kake ej ko im rej ikijjien jorrāan ko waḷok jān *accident* ak itaak in waan ettōr ko. Lale meḷeḷe eo an *EX DELICTO*.

TRANSCRIPT – Juon *record* eo ilo jeje, naan ñan naan, in aolep naan ko raar waḷok ilo iien roñjake ko āinwōt iien ekajet ko ak bar jet kōnono im bwebwenato ko ippān doon, āinwōt ilo juon *transcript* in kar juon iien roñjake ak iien kōmman kajjitōk im uwaak ko ilo naan.

TRANSITORY – Kōmman ak jermal ko an juon rej “*transitory*” ñe remaroñ kar kōmman im bōk jikier ilo jabdewōt jikin ko, im rej

“*local*” ñe rej maroñ kōmman im bōk jikier ilo wōt juon jikin eo ejenolok.

TRESPASSING – Wāween an juon armej, ilo bōd im jumaē kien, kaabṅōṅōik bar juon armej, men ko mweien, ak jimwe ko an.

TRIAL – Juon iien etale ak ekajet eo ej kōmman imaan juon *court* eo ewōr an maroñ in roñjake abṅōṅō eo ñan an maroñ kōmmane juon an jemḷok ñan bōk ak abṅōṅō eo ilo keej eo.

TRIAL COURT – Lale meḷeḷe eo an *TRIAL, COURT (BENCH)*.

TRIAL, COURT (BENCH) – Juon iien ekajet eo im bade ko rej kajejtokjān jimwe eo aer ñan jury im keej eo ej ekajet wōt imaan juon jāj.

TRIAL, SPEEDY – *Sixth Amendment* eo an *Constitution* ej kōmlōt bwe juon eo emōj eṅouk ruōn kōn juon jorrāan ak bōd ewōr an jimwe bwe ekajet eo an en kōmman ilo iien eo emōkajtata im ekkar ñan rule ko rej anjo ilo tōre eo, kien ko im wāween jermal ko iumwin kakien ko.

TRIER OF FACT – Naan in ej kobaik jury eo ak jāj eo ilo juon ekajet eo emōj an bade ko ie kajejtokjān jimwe eo aer ñan ekajet imaan juon jury, eo im eddo eo an ej ñan pukot im lo lukkuun ta ko reṅool im jab aikuj bwe en pedped wōt ioon kakien ko.

TRO – Lale meḷeḷe eo an *TEMPORARY RESTRAINING ORDER* bwe TRO ej kōkkaddudu eo an naan in.

TRUE BILL – Weeppān eo jān juon *grand jury* eo ilo aer jaini juon *bill of indictment* ilo iien eo rej lo ke ebwe kaṅool ko ñan lemaanḷok wōt juon armej ñan ekajet kōn jorrāan ak bōd ko eṅouk ruōn kaki.

TRUE TEST COPY – Juon *copy* in juon peba eo jān *court* im ej pād *seal* eo an clerk eo ie bōtaab ejejḷok eaar jaini ñan kaṅoole.

TRUST – Ej juon wāween jermal eo iumwin kakien im jej kōjerbale ñan bōk eddoim im kōjparok juon men eo mweien bar juon armej, eo im juon bar armej (ak *grantor/settlor*) eaar ejaake ñan jeraamman im emman eo an bar juon armej (ak *beneficiary* eo). Juon *third party* “trustee” eo ak juon eo ejenolok jān armej eo (*grantor*) ej kōmmane *trust* eo im armej eo (*beneficiary* eo) ej jeraamman jān *trust* eo ak *grantor* (armej eo ej ejaake *trust* eo) rej armej ro im rej bōk eddo im kōjparok *trust* eo.

TRUST AGREEMENT OR

DECLARATION – Juon *legal* peba ak peba eo im emōj ña wāween iumwin kakien eo im ej kōmman im ejaake juon *trust* rōt eo im ej jino jermal im wōr kūtien ilo tōre eo ej mour wōt armej eo ak *grantor/settlor* eo im eaar ejaake *trust* eo. *Testamentary trust* ko rej kain *trust* ko im rej ejaake jān kallimur eo an *grantor/settlor* eo ālikin an mej.

TRUSTEE – Armej eo ak *institution* eo im ej bōk eddoin im kōjparok men ko mweien juon armej im emōj door ilo juon *trust*.

TURNCOAT WITNESS – Juon ri-kaṃool eo im eaar wōr kōtmāne kake ke enaaj kar emman kaṃool ko an im jipañ bade eo eaar kūrtoḱ, bōtaab tokālik eoktak im jab emman im jipañ bade eo.

UNCONSCIONABILITY – Wāween eo ej ejjelōḱ an juon armej eo im ej bade ñan juon *contract* maroñ in kōmmane juon an kāālōt eo ekkar im wōr pedpedin ikijjien *contract* eo, ak koṅ ko ilowaan *contract* eo im eḷap wōt aer ñan emman im jeraamman eo an bade eo juon.

UNCONSTITUTIONAL – Jabdewōt jermal, kōmman, ak wāween ko jet im re-āinjuon ak oktak jān ak idaaptōḱ ippān jemānāe eo.

UNDERCOVER – Juon armej eo ej bōk koṅaan ilo juon etale eo kōmmane ilo ittiṅo ñan kajjioñ in ebbōk meḷeḷe kōn juon jorrāan ak bōd eo ewōr ro rej kōmmane ilo an armej ro jab jelā wōn armej eo ej kōmmane etale eo.

UNDUE INFLUENCE – Jabdewōt wāween eo ej kōkkure anemkwōj in kāālōt eo an juon armej im kōmman bwe armej eo en

kōmmane juon men eo eban kar make kōmmane eḷaññe naaj kar kōtḷōḱ bwe en make kāālōt ta eo ekkar bwe en kōmmane ak eḷaññe eaar ejjelōḱ karreelel ak kapoiki.

UNEMPLOYMENT – Jekjek eo juon armej ej pād ie ilo an jab jermal.

UNILATERAL – Pād wōt ilo juon *side*, ak itok jān juon wōt *side* ilo juon keej, ak wōr kōtaan ippān juon ak ruo ak lōñḷōḱ armej ak men ko.

UNJUST ENRICHMENT, DOCTRINE OF – Tōmak ak lōmṅak eo ke ej jab aikuj wōr kōtḷōḱ bwe juon armej en maroñ kōjeraamman e make ilo wāween ko rejekkar im bōd im kōkkure ro jet, ak bwe armej eo ej aikuj bwe en kōroḷḷōḱ ak ukotḷōḱ men ko ak jeraamman ko eaar bōki.

UNLAWFUL DETAINER – Wāween an juon armej, ilo ejjelōḱ juon un eo ekkar, dāpij wōt juon men ippān ilo an ejjelōḱ an jimwe in dāpij wōt ippān; ñan waan joñak, juon ri-jata eo emōj an jemḷōḱ kūtien jata eo an.

UNSECURED – Ilo keej in *bankruptcy* ko, ñan un eo ikijjien an juon armej maroñ *file* ak kadeḷoñtok juon an *claim*, jej ba bwe juon *claim* ej jab *secure* ak ejjelōḱ lukkuun kōjatdikdik ke enaaj maroñ roḷḷōḱ muri eo eḷaññe ekar ejjelōḱ joortoklik ñae ak eḷaññe aorōkin men eo kar joortoklik kake edik jān joñan muri eo.

USURY – *Charge* ak kaṃuriik juon armej kōn juon dettan *interest* ak wōñāan eo eḷap im eḷe ioon joñan ko emōj kaalikari kōn kakien.

VACATE – Ñan jołok im kōmman bwe en ejjełok kütien juon men; ñan kajejtokjān.

VAGRANCY – Wāween ak jekjek in mour eo juon armej ej pād ie ilo an etal jān jikin ñan jikin im jokwe ilo an ejjełok juon lukkuun jikin an jokwe, jermal, ak maroñ make kabwe an aikuj.

VANDALISM – Jermal ak kōmman ko renana juon armej ej kōmmani jān kōnaan im kāālōt eo an make ilo an wōr an lōmṅak in kōmmani ñan an koḱkuri men ko mweien public ak armej.

VENUE – Jikin eo emman im ekkar (aelōñ, āne, ak bukwōn) ñan an juon *court* eo ewōr an maroñ roñjake abṅōṅō eo kōmmane iien roñjake eo an ie.

VERDICT – Lōmṅak ak alikkar eo an juon jury ak juon jāj eo ilo keej ko ejjełok jury ie, ikijjien jemłok eo ak ta mejele ko reṅool ilo *criminal case* eo.

VICTIM – Juon armej eo im eaar wałok jorrān eo ñane ilo juon keej in *criminal* ak *civil*.

VICTIM IMPACT STATEMENT – Juon ennaan ak mejele eo ej wałok ilo iien lełok kaje eo im ej kōjjełāikłok armej eo ej lełok kaje eo kōn ta ko raar wałok ñan armej eo eaar wałok jorrān eo ñane ak baamle eo an itok wōt jān kar jorrān eo.

VIOLATION – Wāween an juon armej rupe, eļļā ion ak lōke, ak bōd ṅae kakien ko.

VISITATION – Maroñ eo lełok ñan juon eo jinen ak jemān juon ajri (im ajri eo ej jab

pād im jokwe ippān) ñan an maroñ lołok ajri eo nejin ilo raan im awa ko emōj an *court* karōki.

WAIVE (RIGHTS) – Wāween eo juon armej ej kōmmane, ilo an wōr an jeļā im mejele kōn ta eo ej kōmmane, ñan an jołok, kajejtokjān, ak kōtłok jimwe ko an.

WAIVER OF IMMUNITY – Wāween eo emōj kōweppāne ak kōmālimi kōn kakien bwe juon ri-kaṅool, mokta jān an bōk jea in kaṅool eo ak kwałok kaṅool, en maroñ kōroł lołok jimwe eo an ñan an jab kaṅool ṅae e make, im ilo wāween in kōmman bwe naan in kaṅool ko an ren maroñ jermal ṅae ilo jabdewōt keej ko tokālik.

WAIVER OF RIGHTS – Lale mejele eo an *WAIVE (RIGHTS)*.